I. ÉVFOLYAM, 206. SZÁM. ÁRA 12 FILLÉR. 1928 SZEPT. 12. SZERDA

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-89

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA . 3·— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . 20 FILLÉR

Kegyetlen anyák

Nem szivesen irtam le ezt a két szót, különösen most az iskolai év kezdetén, amikor annyi sok édesanyai sziv aggódva s mégis reménykedve bocsátotta el a szülei házból gyermekét az idegenek közé.

Az aggodalmak és tépelődések sok álmatlan éjszakát nyujtanak azoknak az édesanyáknak, akik szeretik gyermekeiket és ettől a szeretettől indittatva boldog jövőt akarnak szerezni önekik. Minden tiszteletet megérdemelnek ezek az édesanyák, akik nemcsak a bölcső felé hajoltak meleg szivük dobogásával, hanem a felnőtt gyermekekre is vigyázva tekintenek, hogy el ne sodorja őket a bünözésben is divatossá lett ember világ!

Ezek az édesanyák, akik nem huzódoznak a gyermek nevelés gondjától, ezek nemcsak a családnak fennmaradását biztositják, hanem a nemzet nagyságának is művelői.

Ellentétben állanak ezekkel azok a nők, akik anyákká lettek, de a gyermekre haraggal néznek. Micsoda kegyetlen sziv kell ahoz hogy saját vérét megtagadja vagy megutálja a nő. -- Az öngyilkosságok mellett ott pusztit ama másik nyavaja, amelyik megrontja erkölcsében és érzésében a nőt, mint anyát. Amikor nem érzi át annak a szónak jelentését, hogy *édes anya* és elpusztitja gyermekét.

Az oktalan állat keserves nyögéssel vagy hangadással hivja a fiát, ha nem leli, s hány anya van, aki gyermekét elhagyja, kiteszi.

Az oktalan állat minden veszélylyel szembeszáll, hogy fiainak védelmezője legyen és mind többször olvassuk, hogy itt is, ott is elpusztitotta gyermekét saját kezével egy nő, aki anya.

De hát ki törődik ezekkel. A törvény itél a befejezett tények után és bizony sokszor enyhén büntetve azt, aki ebbe a rettenetes bünbe keveri magát. Társadalmunknak bele kell nyulni ebbe a fekélybe és alapos gyógyitást végezni, hogy az amugy is nagy gyermekhalandóság mellett, ne pusztitsák erőszakosan az anyákká lett nők a saját gyermekeiket.

Társadalmunknak erőteljesebb munkával kell támogatni azt a nemzeterősitő munkát, amelyik a gyermeknevelléssel is sietteti Magyarország talpraállását. Bele kell nevelni a nőkbe az utódok szeretetét és életrekelteni azt a boldogabb kört, amelyikben a nőnek a gyermek volt egyedüli és legdrágább ékessége. Az elvetemültségnek kiáltó bünei azok a napról napra szaporodó gyilkosságok, hol az pusztit, akinek nevelni kellene, az anyai sziv szeretetével.

A nőnek kellene jobban megbecsülni magát és nem alacsony érdekek szolgálatába állani. A szenvedő becsületesség többet ér a gazdag bünözésnél, ha még olyan titkon történik is. Egészséges nemzedéket nevelni nemzeti kötelességünk, már csak azért is, mert a nagy költő szava találó reánk: „haj de büneink miatt gyult harag kebledben, elsujtád villámaidat dörgő fellegedben."

Sinoss Imre.

Elkészült Debrecen város 1929. évi költségvetése

1,843,419 pengő a költségvetési hiány - A szeptemberi közgyülés előreláthatólag napokig fogja tárgyalni a költségvetést - 50 százaléknál magasabb lesz a községi pótadó

Hosszu, hónapokig tartó hatalmas munka után ma elkészült Debrecen város 1929. évi költségvetése. A külsőségeiben is impozáns kötet 213 oldal terjedelmü.

A költségvetés 1.843.419 pengő hiányt mutat, ami onnan ered, hogy a városi tanács teljes mértékben honorálta az egyes ügyosztályok kivánságait. Ez a hiány természetesen nem végleges szám, mert a költségvetés keresztül megy a szabályszerü retortán, a takarékossági bizottság, majd a jog- és pénzügyi bizottság előtt és azután kerül a törvényhatósági közgyülés elé. Valószinü, hogy a közgyülés — még a szeptember hónapban — napokig fogja tárgyalni a hatalmas terjedelmü költségvetést.

A költségvetést az alábbi indokolással terjesztette a városi tanács elé *Ary* Lajos főszámvevő:

4990—1928. szám I. osztály.

Tekintetes Tanács!

Debrecen sz. kir. város háztartásának és önálló vagyonkezelésü intézményeinek, továbbá a tulajdonában és kezelésében lévő nagyobb különálló alapok és alapitványok 1929. évi, a m. kir. Belügyminiszter urnak az 1927:V. törvénycikk végrehajtása tárgyában kiadott 42.200—1927. számu körrendeletében foglaltak alapul vételével összeállitott költségvetését tisztelettel beterjesztem.

A) ÁLTALÁNOSSÁGBAN:

I. rész.

Debrecen sz. kir. város háztartásánál:

Rendes szükséglet 10 945.511 P, rendkivüli szükséglet 399.401 P. — (együtt: 11.344.912 P), — rendes fedezet 9.311.906 P, rendkivüli fedezet 189.587 P, (együtt: 9.501.493 P). — Költségvetési hiány: 1.843.419 P.

II. rész.

Debrecen. sz. kir. város önálló vagyonkezelésü intézményeinél:

Szükséglet 4.490.396 P, fedezet 4.834.778 P. Üzemi felesleg: 344.382 pengő.

III. rész.

Debrecen sz. kir. város tulajdonában és kezelésében lévő nagyobb különálló alapok és alapitványoknál:

Szükséglet 3.332.697 P, — fedezet 2.234.291 P. — Költségvetési hiány: 1.038.406 P.

B) RÉSZLETEIBEN:

I. rész.

Debrecen sz. kir. város háztartásánál:

a) *Fedezet:*

I. csoport. Általános igazgatás: 3.236.086 P, amely az összes bevétel 34.06%-a, 1928 évben volt 35%, 1929 évben 0.94%-kal kevesebb).

II. csoport. — Közegészségügy: 191.588 P, amely az összes bevétel 2.02%-a, 1928 évben volt 1.91%, 1929 évben 0.11%-kal több).

III. csoport. Közoktatás, közművelődés, vallás: 217.597 P, amely az összes bevétel 2.29%-a, 1928 évben volt 2.28%, 1929 évben 0.01%-kal több.

IV. csoport. Szegényügy és népjólét: 151.738 P, amely az összes bevétel 1.60%-a, — 1928 évben volt 1.72%, 1929 évben 0.12%-kal kevesebb.

V. csoport. Közélelmezés: 485.507 P, amely az összes bevétel 5.11%-a, 1928 évben volt 4.56%, 1929 évben 0.55%-kal több.

VI. csoport Városépités, utcák, terek, járdák gondozása: 144.658 P, amely az összes bevétel 1.52%-a, — 1928 évben volt 5.47%, 1929 évben 3.95%-kal kevesebb.

VII. csoport. Vagyonigazgatás: 4.164.316 P, amely az összes bevétel 43.83%-a, 1928 évben volt 42.42%, 1929 évben 1.41%-kal több.

VIII. csoport. Hitelügy: 910.003 P, amely az összes bevétel 9.57%-a, 1928 évben volt 6.64%, 1929 évben 2.93%-kal több.

Összesen: 9.501.493 P, amely az összes bevétel 100%-a, 1928 évben volt 100%, — 1929 évben 5.01%-kal több és kevesebb.

b) *Szükséglet:*

I. csoport. Általános igazgatás: 3.516.462 P, amely az összes kiadás 31%-a, 1928 évben volt 31.14%, 1929 évben 0.14%-kal kevesebb.

II. csoport. — Közegészségügy: 449.940 P, amely az összes kiadás 3.96%-a, 1928 évben volt 3.60%, 1929 évben 0.36%-kal több.

III. csoport. Közoktatás, közművelődés, vallás: 1.034.365 P, amely az összes kiadás 9.12%-a, 1928 évben volt 10.44%, 1929 évben 1.32%-kal kevesebb.

IV. csoport Szegényügy és népjólét: 234.521 P, amely az összes kiadás 2.07%-a, 1928 évben volt 2.29%, 1929 évben 0.22%-kal kevesebb.

V. csoport. Közélelmezés: 315.391 P, amely az összes kiadás 2.78%-a, 1928 évben volt 2.79%, 1929 évben 0.01%-kal kevesebb.

VI. csoport. Városépités, utcák, terek, járdák gondozása: 883.884 P, amely az összes kiadás 7.79%-a, — 1928 évben volt 11.55%, 1929 évben 3.76%-kal kevesebb.

VII. csoport. Vagyonigazgatás: 2.650.898 P, amely az összes kiadás 23.37%-a, 1928 évben volt 21.94%, 1929 évben 1.43%-kal több.

VIII. csoport. Hitelügy: 2.259.451 P, amely az kiadás 19.91%-a, 1928 évben volt 16.25%, 1929 évben 3.66% kal több.

Összesen: 11.344.912 P, amely az összes kiadás 100%-a, 1928 évben volt 100%, — 1929 évben 5.45%-kal több és kevesebb.

Költségvetési hiány 1.843.419 P, amely az összes bevétel 19.40%-a, — 1928 évben volt 10.53 , 1929 évben 8.87%-kal több.

A számbavehető fedezetek és szükségletek egybevetése után tehát a háztartásnak az 1929 évi hiánya 1.843.419 P-ben jelentkezik, a mely hiány természetesen csak a törvényhatósági bizottságnak a költségvetés alapos átvizsgálása után nyer végleges megállapitást.

Nagy a valószinüsége azonban annak, hogy a törvényhatósági bizottság által ekként megállapitandó hiány is meg fogja haladni az állami egyenes adók kivethető 50 százalékos községi pótadó 1.200.000 P-re értékelhető összegét.

Előáll tehát a szüksége annak — hogy az ezen tulmenően jelentkező hiány fedezetéről gondoskodjunk.

A belügyi m. kir. Miniszter urnak a városok háztartásáról szóló 171.000—924. számu körrendelete szerint, amennyiben a költségvetési hiány a városi közvagyon jövedelméből, a város által szedett önálló alapra helyezett adókból, illetékekből, dijakból, az 5%-ig igénybevett általános kereseti adóból, s az egyenes állami adók után legfeljebb 50%-kal kivethető pótadóból sem nyerne fedezetet, az általános kereseti adó kivetési kulcsa a pénzügyi m. kir. Miniszter ur előzetes engedélye alapján 5%-tól 10%-ig felemelhető.

Nem volna azonban szerencsés dolog, ha a jelentkező hiány csak a kereseti adó kulcsának felemelésével

állittatnék elő, hanem helyesebb a fedezetet lehetőség szerint az összes gazdasági ágazatok igénybevételével előteremteni.

Ehhezképest a törvényhatósági bizottságnak *egy olyan megoldást kellene találni, amely a községi és kereseti adó mérsékelt felemelésével és ezen tulmenően a telekértékadó szabályrendeletnek megfelelő módositásokkal való felelesztésével biztositaná a jelentkező hiány fedezetét.*

A költségvetés további sommázataiból megállapitható, hogy *az önálló vagyonkezelésü intézmények 344.382 P felesleggel, mig a különálló alapok s alapitványok 1.098.406 P hiánnyal zárulnak.*

Az önálló vagyonkezelésü intézményeknél a leirások és az ujitási alap kellő dotálása után jelentkező 344.382 P üzemi felesleg, a világitási vállalat költségvetéséhez fűzött idokolás figyelembevételével a belügyi m. kir. Miniszter ur 42.200—1927. számu körrendeletében foglalt rendelkezésnek megfelelőleg a háztartás költségvetésében fedezetképen előirányoztatott.

A különálló alapok és alapitványoknál kimutatott 1.098.406 P hiány fedezetéről nem kell külön gondoskodni, mert ez az összeg az utadó cimen kivetett 10%-os pótadóból és a háztartás költségvetésében elszámolt dotációkból teljes kiegyenlitést nyer.

Tisztelettel

Ary Lajos, főszámvevő.

Értekezlet a Rajna-vidék kiürítéséről

Genf, szept. 11. Délután 5 órakor a BEAU Rivave szállóban a Rajna vidék megszállásával érdekelt hatalmak képviselői. Németország képviselőinek bevonásával értekezletre gyültek egybe. Az értekezleten részletesen megvitatták a rajnavidék *esetleges kiürítésének feltételeit.*

Briand tompitani igyekszik Németország elleni kirohanását

Mi van Briand beszéde mögött

Genf, szept. 11. Briand az ujságirók előtt tett nyilatkozatában tompitani igyekezett népszövetségi beszédének élét. Amit mondott, az tulajdonképpen leszögezése volt annak, amit már más szónokok is kiemeltek. *Nem vádolta Németországot, hogy amerikázik a lefegyverzés kérdésében*, de bevallja, — rosszul esett neki és kissé kihozta a sodrából, hogy a német kancellár őt kétszinüséggel vádolta. Ha meggyőződnék arról, hogy beszéde ártott a német birodalommal való megegyezésnek, akkor kész lemondani.

Genf, szeptember 11. William Martin, a Journal de Geneve hasábjain foglalkozik Briand tegnapi beszédével. A beszéd — irja — olyan meglepő hatást keltett, mintha tüzhányó tört volna ki a kék égre. Briand magatartásának okait kutatva, William annak a véleményének ad kifejezést, hogy a francia külügyminisztert boszszantotta a francia-brit tengerészeti megegyezés németországi fogadtatása. *Emellett nyugtalanitja Berlin s Moszkva belső baráasága, másfelől kellemetlenül érintette a német és osztrák csatlakozás mellett megnyilvánult áramlat.* Bántotta a külügyminisztert a német birodalmi kancellár beszédének az a kitétele is, amely a két arculatu politikáról szólott.

Berlini jelentés szerint a német nacionálista sajtó ujjong Briand tegnapi beszédén, amely meghozta a locarnoi politika teljes kudarcát és bebizonyitotta, hogy szó sem lehet a német-francia megegyezésről. A Berliner Lokal anzeiger cikkének ezt a cimet adta: *Briand ökölcsapása Németország ellen.* A Deutsche Zeitung ezen a cimen közli Briand beszédét: A francia külügyminiszter öklével arcába vágott a német kancellárnak.

MAGYAR GYŐZELMEK A MEGSZÁLT TERÜLETI VÁLASZTÁSOKON

Prága, szeptember 11. A lévai községi választás a magyarság pártjának fölényes sikert hozott. A magyar keresztény szociálista párt 10 mandátumot, a magyar nemzeti párt 3, a magyar nemzeti munkapárt 1 mandátumot nyert. A magyar mandátumok száma tehát 41 lett. Ezzel szemben a szociálisták és kommunisták lisztája 13 mandátumot nyert. A cseh agrárpárt, az iparosok és kereskedők pártja és a tót munkáspárt mindössze 6 mandátumot nyert.

Ujvidékről jelentik: Vasárnap folyt le Szenttamáson a községi választás a következő eredménynyel: A radikálisok 14, a magyar párt 8, Pribicsevics pártja 8, a szociálisták 7, a munkások 2 és a polgári magyar liszta 1 mandátumot szerzett.

Heverő tőkéjét legjobban gyümölcsöztetí a Debreceni Bankház, Miklós-utca 7.

Báró Korányi Frigyes megvált a párisi követségtől és a Pénzintézeti Központ elnöke lett

Budapest, szept. 11. Félhivatalosan jelentik: A kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére dr tolesvai báró *Korányi* Frigyes rendkivüli követet és meghatalmazott minisztert a párisi m. kir. követség vezetése alól, saját kérelmére felmentette és megengedte, hogy neki ez alkalomból teljes elismerése ujólag tudtul adassék.

*

A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére göllniczbányai *Elischer* Viktor m. kir. udvari tanácsost a Pénzintézeti Központ elnöki teendőinek ellátása alól, saját kérelmére felmentette és megengedte, hogy neki az elnöki teendők ellátása körül kifejtett érdemekben gazdas működéséért teljes elismerése tudtul adassék. — A kormányzó egyben *tolesvai dr báró Korányi Frigyes rendkivüli követ és meghatalmazott minisztert a Pénzintézeti Központ elnökévé, alapszabályszerü időtartamra kinevezte.*

Elvileg meglesz május elsejére a lakásoknál a szabadforgalom, de a nagyobb városokban a szabadforgalmat ideiglenesen felfüggesztik

Budapest székesfőváros közigazgatási bizottsága a *jövő* május 1-re tervezett szabad lakásforgalomra való áttérés kitolását kéri a kormánytól. Elhatározta a közigazgatási bizottság, hogy a lakbérek ellen is vétót emel, ezzel kapcsolatban az egyre növekvő drágaság miatt a novemberi lakbéremelés ellen tiltakozik. Ripka Ferenc főpolgármester mind két ügyben még e héten tárgyal Vass miniszterelnök-helyettessel.

Kiszivárgott hirek szerint *a szabadforgalomra való áttérés elhalasztásához a kormány hozzájárul, a lakbérre vonatkozó kivánságot azonban nem teljesiti, tehát a lakásbérek november 1-én emelkedni fognak.*

A kormánynak — állitólag — elhatározott szándéka volt, hogy 1929 május 1-ével bevezeti a szabad lakásforgalmat. Gazdasági körülményeinkre való tekintettel ez a terv *most ugy módosul, hogy a jövő május 1-én áttérünk ugyan a szabad lakásforgalomra, a miniszertanácsi határozattal azonban több nagyvárosra vonatkozóan ideiglenesen felfüggesztik a szabadforgalmat.*

A rendelet természetesen csak azokra a városokra fog kiterjedni, ahol a lakásviszonyok közismerten rosszak.

A népjóléti minisztérium illetékes ügyosztálya behatóan foglalkozik ezzel a kétségtelenül fontos problémával. — *Behatóan megvizsgálják a vidéki városok lakásviszonyait és a szabad-, illetően kötöttforgalmat a közönség érdekeinek megfelelően fogják bevezetni.* E pillanatban még nem tudni, hogy hány vidéki város marad meg kötött forgalom mellett, annyi azonban valószinü, hogy a legnagyobb vidéki városok egyikében sem térnek át a szabadforgalomra.

A november 1-i lakbéremelés kérdésével — folytatta informátorunk — természetesen szintén foglalkozik a kormány, az erre vonatkozó kérelmet azonban előreláthatóan nem teljesitheti, a közönségnek tehát bele kell nyugodnia hogy a novemberi negyedben ujra felemelt lakbért fizet.

RAFFAY PÜSPÖK AZ ISKOLA FELADATÁRÓL.

Budapest, szeptember 11. Raffay Sándor dr. bányakerületi evangelikus püspök, a budapesti Deák-téri templomban beszédet mondott abból az alkalomból, hogy az uj iskolai év megnyilt, arról, hogy mennyiben áldásos és mennyiben átkos az iskola:

Kifejtette, hogy olyan vallástanitás, amely csupán a más fekezetüek elleni gyülöletre oktatja az ifjuságot, kárhozatos, átkos, negativ értelmü, holott a hitoktatóknak elsősorban pozitiv vallásos szivü lelkeket kellene nevelni.

Az általános iskola politika hibájának viszont az, hogy uniformizálják a gyermekeket, csupán értelmi kiképzést nyujtanak és nem határozott egyéniségeket, megtámadatlan és rugalmas jellemeket. Áldásos ugy a nemzetre, mint az egyházra, ha az ifjuságot, a jövő nemzedéket felvértezik minden kisértéssel szemben az uj iskola politika révén, hogy megtudja állani a helyét az élet versenyében.

AZ OPTÁNSPER A GENFI NAPIRENDEN

Genf, szeptember 11. Ma osztották szét a Népszövetség tagjai között az uj ülésszak napirendjét. A napirend összesen 18 pontot tartalmaz, amelyek között **a 16. helyen sorolja fel a magyar kormánynak az optánsperre vonatkozó kérelmét. A napirend még nem emliti meg, hogy a kérdésnek ki lesz az előadója.**

Walkó Lajos külügyminiszter ma látogatást tett a holland és finn delegátusnál, az osztrák kancellárnál, valamint Avenol népszövetségi h. főtitkárnál.

Minden ut

jó út, de a gazdaságos, vagyis a jó és olcsó vásárlás útján akkor jár, ha

Pálffyhoz

megy beszerezni összes fűszer, csemege, gyümölcs és ital-szükségletét, mert Pálffy árban, minőségben

Kossuth-u. 7. Telefon 16-94 **vezet.**

A csehországi nagy vasuti katasztrófa áldozatai között nincs magyar

A 23 halott és 18 sebesült osztrák és német

A „Debreczen" tegnapi számában már beszámoltunk arról a borzalmas vasuti katasztrófáról, mely Csehországban, Brünn közelében történt. A szerencsétlenségről legujabban a következő jelentések érkeztek :

Brünn, szeptember 11. Hétfőn délután fél 2-kor történt a borzalmas vasuti szerencsétlenség. Két órán át tartott, amig a halálvonat épségben maradt és könnyebben sebesült utasai átszállhattak a brünni állomásról odairányitott segélyvonatba és tovább indulhattak. A helyszinen a vonat romjai alól 15 holttestet ástak ki. Nem messzire a szerencsétlenség helyétől, az uttest szélén elterülve is két férfi holttestére akadtak; megállapitották, hogy ez a két ember nem a kisiklott kocsikban, hanem néhány vagonnal hátrább ült. A szerencsétlenség pillanatában azonban annyira megijedtek, hogy *fejüket vesztve, kiugrottak a vagonból és oly szerencsétlenül zuhantak, hogy szörnyethaltak. A tizennyolcadik áldozat a brünni országuton halt meg, kórházba szállitás közben.*

A vonaton igazi nemzetközi társaság utazott. Az egyik vagonban egy 18 tagból álló angol turista társaság foglalt helyet. Az angolok a megszállt Felvidéket akarták megtekinteni. *A társaságot Pozsonyban hivatalos fogadtatás várta.* A turisták közül senki sem sebesült meg. A katasztrófa azonban elvette kedvüket a további utazástól. Félbeszakitották utjukat és Brünnben maradtak.

A vonaton utazott Anghelescu, román mezőgazdasági miniszter is, aki csodálatosképpen menekült meg a biztos haláltól.

Anghelescu miniszter a halálvonat második kocsiján utazott, a mely teljesen összeroncsolódott. — Ennek az utasai közül csupán négyen menekültek meg épségben. A miniszter az összeütközés előtt néhány perccel az étkező kocsiba ment ebédelni és ott tartózkodott, amikor a katasztrófa történt.

A három első kocsi volt a legzsufoltabb. Ez a három vagon Berlinből jött és a bécsi vonathoz volt csatlakozása. Igy aztán a három kocsi utasai nagyrészt németek és osztrákok voltak.

A vonaton egyébként egész sereg magyar utas is volt, a halottak között azonban — mint már pontosan megállapitották, — egyetlen egy magyar sincs. A brünni kórházba ma reggelig 33 sulyos sebesültet szállitottak be.

A hirek szerint ezek között sincs magyar.

A vasuti kataszfrófa okairól a vasutigazgatóság hivatalos közleménye azt mondja, hogy *hibás váltóállitás és bünös kötelességmulasztás történt.* A blokkházban a szerencsétlenség idején egy *Bartoschitz Mátyás nevü segédmunkás teljesitett szolgálatot, az ellenőrzést pedig Fibich Nándor, váltóellenőr végezte.*

Bartoschitznak az volt a feladata, hogy a vonatok inditójának, az ügyeletes vasuti tisztviselőnek utasitásai szerint állitsa be a blokkházból a váltót. Fibichnek pedig meg kellett győződnie, hogy helyesen van-e a váltó beállitva. Eddig még ki nem deritett okból *Bartoschitz elmulasztotta a betérő váltó beigazitását s mégis jelentette Fibichnek, hogy a váltó helyesen áll.*

Ez is bünös volt, mert nem nézet utána, hogy *tényleg jól van-e beigazitva a váltó*, hanem a szolgálattevő vasuti tisztviselőnek jelentete, hogy a gyorsvonat bejárhat. Akkor aztán az ügyeletes tisztviselő *továbbitotta a jelet gyorsvonatnak, amely teljes sebességgel rohant át az állomáson és beleszaladt az ott veszteglő tehervonatba.*

Ujabb hivatalos jelentés szerint *a halottak száma 23, köztük 3 asszony.*

Csak tiz áldozat nevét közli a hivatalos jelentés, a többinek személyazonosságát még nem sikerült megállapitaii. A halottak között 4 német birodalmi utas van.

A sulyosan sebesültek száma 18, és 50 könnyebben sebesültet nehány napon belül el lehet bocsátani a brünni kórházból.

A vasuti alkalmazottak közül négyen haltak meg. A gyorsvonat mozdonyvezetője és a *tehervonat gépésze csodával határos módon megmenekült. A gyorsvonat mozdonyvezetője az utolsó pillanatban észrevette a veszedelmet és teljes erejéből fékezett, de az összeütközést nem lehetett kikerülni.*

Szemtanuk beszélik, hogy egy francia orvos, aki a párgai gyorsvonaton utazott, de nevét nem akarta elárulni, legelőször sietett orvosi segitségben részesiteni a szerencsétleneket. Nehány sulyosan sebesültet még a mentővonat megérkezése előtt *sürgősen meg kellett operálni a katasztrófa szinhelyén.*

Igy egy eszméletlen utas jobbkarját, amely az összetört vasuti kocsi romjai közé volt beékelve, amputálni kellett, hogy ki lehessen szabaditani kétségbeejtő helyzetéből, de mire a mütétre került a sor, az áldozat nagy vérveszteséget szenvedve, meghalt.

Prága, szept. 11. A brünni vasutigazgatóság közleménye szerint a saitzi vasuti katasztrófa áldozatainak száma *a ma estig beérkezett jelentések szerint 21. A vasuti kocsik romjai alatt 18 halottat találtak*, amelyek közül négynek (három asszony és egy férfi) a holttestét annyira összeroncsolódott, hogy személyazonosságukat nem lehetett megállapitani. *Azok között az áldozatok között, akiknek kilétét meg lehetett állapitani, a már jelentett külföldieken kivül van még egy boroszlói házaspár is.* Ma délután bizottság szállt ki a szerencsétlenség szinhelyére. A forgalom ma este 6 órakor mindkét sinpáron megindult.

Kiegyenlitő lépések a politikában

Budapest, szept. 11. Az egységespártban, mint általában politikai körökben nem tulajdonitanak politikai jelentőséget Kray István báró kilépésének. Kray báró levelében maga hangoztatja, hogy törhetetlen hive marad Bethlen István gróf politikájának és továbbra is fenntartás nélkül támogatja Bethlen kormányát. Tehát kizárólag egyéni motivumok játszódtak közre ennél a kérdésnél.

Egyébként a politikában hamarosan *olyan kiegyenlitő lépések történnek*, amelyek a parlamenti kampány megkezdéséig előreláthatóan eliminálják azokat a nehézségeket is, amelyek Kray István bárót pillanatnyilag a kilépőlevél megirására inditották, és igy nagyon valószinü, hogy Kray István bárónak rövidesen alkalma és oka lesz, hogy elhatározását revizió alá vegyék. Ezért a Kray-ügynek távolról sincs meg az a jelentősége, amelyet ellenzéki körökben próbálnak neki tulajdonitani, ahol már az egységespártban beállott szakadásról és éles ellentétekről beszélnek. Felesleges mondanunk, hogy mindezek a hiresztelések légből kapott fantazmagóriák. Természetesen ilyen alaptalan az a hir is, amely Ugron Gábor elkedvetlenedéséről szól és azt imuptálja Ugronnak, hogy vissza akar vonulni a takarékossági bizottságnak elnöki tisztétől.

A véletlenül elsült vadászfegyver halálrasebzett egy miskolci bankigazgatót

Vasárnap tragikus szerencsétlenség történt a Miskolcz határában lévő szendrői Reffer-birtokhoz tartozó erdőségben. A szerencsétlenségnek a miskolci társadalom egyik legismertebb tagja, *Najmányi* László, a Nemzeti Hitelintézet miskolci igazgatója esett áldozatul.

Vadászat volt és a nyolc tagból álló vadásztársaság szétszórtan feküdt a lesen. *Egyszerre fegyverdörenést hallottak és utánna fájdalmas, hosszas jajgatást.* Rémülten rohantak oda s egy árok partján *vérbefagyva találtak rá Najmányi bankigazgatóra.*

Amint a szerencsétlenül járt bankigazgató magához tért, elmondotta, hogy elesett és fegyvere közben elsült és a combján borzalmas sérülést ejtett. Ugy a két töltés sörétje, valamint a fojtás a combjába hatolt és a csontokat, valamint az ereket teljesen összetépte. Orvost hoztak, aki azonnal autóra tétette az állandóan vérző, egyre sápadtabb bankigazgatót, akit 100 kilométeres gyorsasággal hazaszállitottak Miskolcra. A vérzést azonban nem lehetett elállitani és a szerencsétlen Najmányi László még utközben, kétségbeesett felesége karjai között kiszenvedett.

A tragikus csapás által sujtott család iránt Miskolcon rendkivüli részvét nyilatkozik meg.

A szőlő életerőt ad

A magyar csemege-szőlő és a magyar bor-szőlő versenyre kél minden más országban termő szőlő gyümölccsel és ha nem is múlja felül mindazokat, de egyenrangu ugyis mint zamatos gyümölcs, ugyis mint bor.

Mégis azt tapasztaljuk, hogy a szőlőt nem termő vidékeken alig fogyasztja azt a nép. Pedig a világhirü magyar csemege-szőlő nemcsak mint zamatos csemege, hanem mint nagy tápértékü eledel is, keresett cikke a külföldi piacoknak.

Kiváló csemege-szőlő fajtáink jól birják a hosszabb szállitást is. A háboru előtti években a szomszédos államok Ausztria, Németország, Csehország és Galicia fogyasztották el csemege-szőlő termésünk legnagyobb részét, a belföldi fogyasztás minimális volt. De a borfajtákat is mint gyümölcsöt szállitották ki s részben mint gyümölcsöt fogyasztották, részben borrá dolgozták fel.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tudatában annak, hogy a lakosság tömegének népegészségügyi érdekből is tesz szolgálatot, ha néptáplálkozási szempontból igen nagy jelentőségü belföldi szőlőfogyasztást felfokozza, minden eszközzel törekszik a szőlőfogyasztás elnyeiről a nagy közönséget meggyőzni, hiszen közismert tény, hogy a szőlő sok betegségnél gyógyszer is. A Kamara most a magyar orvosi, tanári és tanitói kart is körlevélben kérte fel, hogy a szőlőfogyasztás népszerüsitésére irányuló propagandáját elősegitsék. A kerületebeli szőlősgazdákat is felhivta, hogy jelentsék be csemege-szőlő termelési adataikat, hogy a Kamara a hozzáfordulóknak mindenkor felvilágositást adhasson, hogy mikor, hol és milyen csemege-szőlő kapható. Támogatásra kérte a Máv-ot és a m. kir. postát is, hogy a szőlő szállitást olcsóbbá és gyorsabbá tegyék.

Ha olcsón és elegánsan
akar öltözködni, ugy vegyen egy
kötött kosztümöt.
Ára 25 és 30 Pengő.
Benyáts Emil
harisnyagyára, főtéri üzlete
DEBRECEN.

A gazdasági érdekképviseletek értekezlete Hadházy főispánnál

A fenyegető takarmányhiány, tenvészállatok kedvezményes beszerzése, tejértékesitési központ létesitése - A gazdák részére a sertéshizlalás lehetővététele - A kilátásba helvezett kedvezmények megszerzése

A nyári száraz időjárás az állatok téli takarmányozása tekintetében sulyos helyzetbe hozta a gazdaközönséget. A minden oldalról felhangzott panaszok arra inditották dr *Hadházy* Zsigmond főispánt, hogy Hajduvármegye és Debrecen város gazdatársadalmi szervezetőit szombaton délelőttre értekezletre hivta össze, hogy a szükséges tennivalókat megbeszéljék. Az értekezleten résztvett Surgóth Jenő m. kir. gazdasági felügyelő is, valamint a Mezőgazdasági Kamara részéről dr Rácz Lajos m. kir gazdasági főtanácsos, igazgató, Meiszner Károly kamarai titkár, a gazdatestületek részéről pedig dr Rásó István, Jóna János, Balogh István, Polgáry József, dr Herpay István, Rugonfalvy Kiss István, Ulrich Jenő, Paur Ödön, Mandel Jenő stb.

Az értekezletet dr Hadházy főispán nyitotta meg, akinek az értekezlet azután hálás köszönetet mondott, hogy felismerve a gazdák nehéz helyzetét, az egész országban elsőnek lépett a megsegités kezdeményezése terére. A főispán felhivására azután Paur Ödön igazgató vezette be a tanácskozást. Ismertette a helyzetet, rámutatott arra a körülményre is, hogy a takarmányhiány következtében a Dunántulon a legkitünőbb fajállatok kerülnek potom pénzért a piacra s igy helyesen tennék azok a gazdák akiknek némi takarmánykészletük van, ha a birtokban levő fajta és jellegnélküli állataikat vetnék a piacra s a kedvező alkalmat felhasználva fajállatokat szereznének be, mely akciót a *m. kir. földmivelésügyi kormány is tekintélyes összegü segéllyel fogja előmozditani.* A gazdák részére ugyanis hiteleztetni fog az összeg egy évi befizetésre. Ezen akciót a gazdasági felügyelőség fogja lebonyolitani. Rámutatott aztán *a tejtermelés és értékesités megszervezésének szükségességére*, végül érintette *a sertéshizlalás nehézségeit is*, mint amely téren a kormány különféle kedvezmények nyujtásával siet a gazdaközönség segitségére. Szükségesnek látja azonban, hogy mindezen akciónál a gazdasági érdekképviseletek kellő propagativ tevékenységet fejtsenek ki, hogy a gazdaközönség tudomással birjon a javukra szolgáló kedvezmények mikénti igénybevételéről. Rámutat végül arra, hogy mindezen akciókba a *magántőkének is be kell kapcsolódni*, elsősorban a gazdatársadalmi alapitási szövetkeztek révén. A Körzeti Hitelszövetkezet, valamint a „Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete" máris bekapcsolódik a gazdaközönség javára szolgáló ezen akciókba, tevékenységük terén azonban a legfőbb követelmény, hogy ugy az államkölcsön, a tenyészállatkihelyezés, mint a sertés hizlalás terén a gazdaközönség javára szolgáló kedvezmények igénybevételekor feltétlenül az arra illetékes szerv, a gazdasági felügyelőség ellenőrzése alá helyezkedjenek.

Paur Ödön fejtegetésse és az előterjesztett határozati javaslata fölött élénk eszmecsere indult meg, melyben résztvettek dr Rácz Lajos, Meiszner Károly, Surgóth Jenő, Jóna János, Balogh István, Rugonfaloy Kiss István, Mandel Jenő, akiknek szakszerü felszólalásai után dr Rácz Lajos kamarai igazgató javaslatára az értekezlet magáévá tette *Paur Ödön előterjesztését azon hozzáadással*, hogy a gazdatestületek saját kebelükben ismertessék meg az értekezleten elhangzottakat s minden érdeklődő gazdaegyesület saját kebeléből küldjön ki 2 tagot, a további teendőket szorgalmazó és akciók lebonyolitását ellenőrző közös bizottságba.

Ezután az értekezlet véget ért azzal, hogy most már a „Körzeti Hitelszövetkezet" és a „Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete", főként pedig a *Gazdasági Felügyelőség* további jeladását várja a gazdaközönség, hogy idejében hozzákészülhessen a takarmányhiány következtében beállott nehéz helyzet leküzdéséhez.

Karai Sándor kollégiumi igazgató a nemzeti irodalomról

Karai Sándor kollégiumi igazgató nagy érdeklődéssel fogadott évnyitó beszédének második részét, a mely az *irodalommal* foglalkozik, az alábbiakban közöljük.

*

A nemzeti öntudat, de egyszersmind az erkölcsi jellem nevelésének is leghathatósabb eszköze az irodalom, elsősorban a nemzeti irodalom. Régibb irodalmunk és az ennek szellemében fejlődött ujabb irodalmunk is kimerithetetlen kincses bányája ennek a megbecsülhetetlen nevelő hatásnak. — De irodalmunk a század elején kettészakadt. A nyugatosok csoportja szakitott a Petőfi és Arany iskolájának a nemzeti szellemet ápoló és az erkölcsi szempontokat tiszteletben tartó hagyományaival. Az uj irók a nemzet fogalmát és az országhatárokat elvető radikális-szociálista forradalmi politikának állottak szolgálatába és az egyik vezérük, aki minden hagyománynak esküdt ellensége és a történelmi magyar középosztálynak dühös szidalmazója volt, egy versében azt irta, hogy inkább vesszen el az ország, ha olyan nem lehet, amilyennek ők akarják. Amikor a háboru elvesztésével az ország összeomlott, egy forradalmi ifjusági lapban a másik nagy költőjük azzal vigasztalta a magyar ifjuságot, hogy nem baj, ha a nemzet megsemmisül is, csak az emberiség legyen boldog. — És ezek a boldogtalan tévelygők a nemzet prófétájának szerepében tetszelegtek!

A tárgyválasztásban pedig ennek az iskolának az az elve, hogy *az iró mindent megirhat, amit akar — ebben őt semmiféle tekintet nem korlátozhatja, még az erkölcsi sem, mert a művészet lényegét egyesegyedül a forma teszi és semmi más. Művészi szempontból a tartalom mellékes, fő a művészi kifejezés. Ennélfogva minden szemérmet félretéve a lirai költő verseiben a maga fajtalan érzékiségének a mámorát, a pénz és a pénzen megszerezhető testi örömök után való sóvárgást terelgeti a világ elé; — a prózai iró pedig, aki a magyar falu és kisváros életét akarja festeni, hőseiül féktelenül érzéki, buja, rosszérzésü alakokat választ, s a nép életét — igazság nélkül — szennyesnek és sötét bünökben ledzőnek tünteti fel.* — Általában ezeknek a modern iróknak alig van más tárgyuk, mint a nemi ösztön testi jelenségeinek meztelensége. — Szemérmetlenségüket még erénynek tüntetik fel, — azt mondván, hogy *ők őszintébbek mint a régimódi irók, hiszen azok a jelenségek, a melyeket ők megirnak, minden ember testi és lelki életében megvannak, csak az egyik jobban el tudja titkolni, mint a másik. Ha ez igaz, akkor még náluk is őszintébb az állat, amelynek egyáltalában nincs szeméremérzete.* (Derültség.) — Az embert éppen az teszi emberré, az emeli az emberi méltóság magaslatára, hogy *a civilizáció megtanitotta ősi, nyers ösztöneinek megfékezésére. Enélkül a fék nélkül nincs sem családi, sem társadalmi élet, nincs egészség és nincs kultura sem* — Ez annyira világos, hogy ezt maguk a tettesek sem tagadhatják. Mi hát a magyarázata ennek az erkölcstelen irányzatnak? *Oka lehet ennek az erkölcsi érzék veleszületett hiánya is, de mindenesetre oka az üzleti érdek, az hogy az irásmű kapós és jövedelmező legyen. — Hiszen a botránynak mindig van közönsége, a botrány mindig érdekfeszitő. Világosan látja ezt az ember a szinházban, amely üres, ha bármily jó, de tisztességes darabot adnak, de mindjárt megtelik, ha erkölcstelen darabot hirdet a szinlap. — Bizony nem egyéb ez, mint prostitució az irodalom cégére alatt.*

Azt mondják, hogy az iró irodalmi értékének megitélésénél mellőzni kell az esztétikai kritikán kivüi minden idegen szempontot: az iró politikai magatartását, magánéletét, bármilyen züllött is ez, hazafiatlanságát, vallástalanságát, jellemtelenségét, stb. *Ez csak akkor lenne helyes, ha az esztétikai formát teljesen el lehetne különiteni a tartalomtól az életben is, ugy mint az esztétikai elméletben. De nem lehet, mert az irodalomban nem lehet taralom forma nélkül, sem forma nem lehet tartalom nélkül.* Az iró a formát a maga életének és lelkének tartalmával tölti meg — és *a szennyes és a romlott tartalom annál veszedelmesebb, mennél szebb az esztétikai forma, ha ugyan a tartalom élvezhetetlenné nem teszi a formát is. Aztán meg nem a nemzet van az irodalomért, hanem az irodalom a nemzetért.* A kérdés az, hogy használt-e az iró nemzetének irodalmi müködésével vagy ártott. Az olavsó jobbá, nemesebbé lett-e az olvasmánytól, vagy a teste és lelke romlást szenvedett tőle? *Az az iró, akinek irásait nem lehet odatenni a magyar család asztalára és nem lehet az ifjuság kezébe adni, elveszett a nemzetre nézve, még ha olyan nagy talentum is.* És ha nem veszett el, ha imádói, reklámozói vannak, *annál rosszabb a nemzetre, mert az ifjuságra nézve kimondhatatlan romlásnak lesz forrásává-*

Halasló létesitésével akarják rentabilissá tenni a városi szennyvizszürő telepet

A halélettani állomás igazgatója Debrecenben

Kedden délelőtt Debrecenben járt *Korbuly* Mihály, Halélettani és szennyviztisztitó kisérleti állomási ügyvezető-igazgató, aki országos szaktekintély. Korbuly Mihály Zöld József gazdasági tanácsnok és Meskó Kálmán miniszteri tanácsos, a kulturmérnöki hivatal vezetője társaságában megtekintette Debrecen városának a Szikgáti gazdasággal kapcsolatos szennyvizszürő telepét, amely évekkel ezelőtt létesült.

Az igazgató nagy elismerését fejezte ki a látottak felett. A szennyvizszürő telep berendezése az adott körülmények között igen jól müködik. A tavaly kitisztitott árkok már semmi ülepedést se mutatnak.

Korbuly Mihály azonban kijelentette azt is, hogy a telephez szükség van néhány létesitményre. A *kibővitéssel és a teleppel kapcsolatosan egy halastó felállitásával nemcsak a ráfizetést lehetne elkerülni, de idővel esetleg rentabilissá lehetne tenni a városnak ezt az intézményét.*

Erre vonatkozólag egyébként most készitik a beruházást s a kultuszmérnöki hivatalban már csaknem teljesen készen állanak a szennyvizszürő telep kibővitésére a tervek.

Valószinü, hogy erre a célra meg is találják a fedezetet a 3 millió 400 ezer dolláros nagykölcsönben s igy pár év alatt a szennyvizszürő telep a város gyümölcsöző intézményei sorába fog emelkedni.

Szövet mosóáruk kiárusitása

Üzletemben levő összes szövet, szóval méteráruk árát a napiár 50%-ra leszállitottam és kiárusitom.

Ez alkalommal üzletemet

harisnya, kötött-szövött és selyemárukkal

dúsan felszereltem és azok árusitását olcsó árak mellett a nagyérdemü közönség mindenkori megelégedésére a legszolidabb kiszolgálás mellett megkezdtem.

Áraim olcsóságáról meggyőződhet, ha megtekinti Kossuth u. 4. sz. alatt levő kirakatomat.

Tisztelettel

Farkas László, Debrecen, Kossuth ucca 4.

A magyar sport reneszansza

Klebelsberg kultuszminiszter ankétra hivta össze az egyes sportágak szakembereit - A losangelosi olimpiász előkészületei - Felépül a magyar stadion - A kultuszminiszter megengedte a középiskolai tanulóknak, hogy nyilvános versenyeken is résztvegyenek és egyesületbe léphessenek

Budapest, szept. 11. Gróf *Klebelsberg* Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter az egyes sportágak szakembereit ankétsorozatra hivta meg. Az ankétsorozat első napját, amelyre az atlétikai, birkozó és boxoló szövetségeket hivta meg, — ma nyitották meg az Országos Testnevelési Tanács disztermében. — Az ankétot a miniszter nyitotta meg és többek között a következőket mondotta:

— Most irtam alá egy rendeletet arra vonatkozólag, hogy

a középiskolás tanulóifjuság is résztvehessen a felnőtt sportegyesületek versenyein,

ha valamelyik sportágban kiválik, és ha az iskolaorvos megállapitja, hogy a sportolás egészségére káros hatással nem lesz. Lehet, hogy lesznek idősebb tanárok, akik talán eleinte aggodalmaskodva fogadják a rendeletet, de véleményem szerint a korszellem hamarosan diadalmaskodni fog és az ellenvélemények is egy-kettőre elfognak csitulni.

— Az értekezleten elsősorban a következő olimpiászra való előkészületek és tervek kerülnek szóba. — Valamint tekintettel arra, hogy az 1929—30. évi állami költségvetés összeállitása most van folyamatban, szükség volna arra, hogy az itt képviselt sportágak képviselői elmondanák, hogy e tikntetben mi volna a kivánságuk. *Azt kivánjuk, hogy a testnevelési főiskola Európának egyik legszebb intézete legyen.* Mindenesetre a magyar sportélet olyan központjának kell lennie, amely másoknak is rendelkezésére álljon, nemcsak a testnevelési tanárok képzésére.

Ezután *Mártonffy* Miklós dr, az OTT képviseletében ismertette az olimpiai játékok eredményeit, illetőleg tapasztalatait. Az eredmény messze felülmulta az előző olimpikonon elérteket. Amsterdamból 8 arany és 15 ezüst érmet hoztak haza olimpikonaink. (155 pont.)

— *A következő olimpiászon* csak olyan sportág jöhet a kiküldetésnél számba, amely komoly előkészitésben részesitette versenyzőit. — Sok nemzetközi mérkőzést kell beállitani minden sportág előkészületi terveibe.

— *Sztankovics* Szilárd a Magyar Atlétikai Szövetség elnöke kijelentette, annak biztositására, hogy a magyar ifjuság megállhassa a helyét a nemzetek versenyeiben, lehetővé kell tenni azt, hogy minél nagyobb tömeg között lehessen válogatni. — Kéri a minisztert, hogy egészen nagyszabásu pártfogó testnevelési reformot kezdeményezzen. Szeretné, ha a kultuszminiszter tovább folytatná a Stadion felépitése érdekében meginditott tevékenységét.

KLEBELSBERG KULTUSZMINISZTER MEG AKARJA SZÜNTETNI A FŐISKOLAI HALLGATÓK ÁLDATLAN HÓNAPOSSZOBA RENDSZERÉT

A kultuszminiszter válaszolva a felszólalásra, megjegyezte, hogy

a Stadion felépitésénél nem az összeg előteremtése okoz nehézséget, hanem az az áldatlan széthuzás, amely a hely tekintetében fennáll. Ugy látja, hogy Budapest abban a stádiumban van, hogy ma képtelen megoldani a kérdést.

Ma nincs meg az a mentalitás, hogy a különféle tényezők akaratát össze lehetne egyeztetni. Különben is előtérben a testnevelési főiskola kiépitése áll. Elfogadhatónak tartja azt az inditványt, hogy már a népiskolákban sulyt helyezzenek a testnevelésre. A népiskolai és középiskolai testnevelést meg lehet szervezni *az olasz balillák és avant gárdisták módjára, de természetesen minden politikai célzat nélkül.* Sulyt vet arra, hogy a jövőben a költségvetésbe a leventeoktatást, a középiskolai ügyeket le vegyék a testnevelési alapról.

Közölte a miniszter ezután, hogy a külföldi kollégiumokra előirányzott 1.200.000 pengőt a belföldi kollégiumokra kivánja felhasználni.

A jövőben nem hajlandó a családon kivül élő egyetemi hallgatókat felvenni az egyetemekre, ha nem tagjai valamely kollégiumnak s ezzel meg akarja szüntetni az áldatlan hónapos szoba rendszerét.

Sztankovics Szilárd megemlitette, hogy a fővárosi Stadion megépitése tekintetében konkrét ajánlattal lépett a kultuszminiszter elé. A főváros által ajánlott megoldást keresztülvihetőnek tartja.

Klebelsberg kultuszminiszter kijelentette, hogy *a Stadion ügyét nem vette le a napirendről*, de szükséges, hogy az ügy megvalósitása érdekében bizonyos kooperációs készség mutatkozzék minden oldalon.

Muzsa Gyula szintén a Stadion megépitése érdekében emelte fel szavát.

Dinich Vidor a birkozószövetség kérését terjesztette elő abban az irányban, hogy tegyék lehetővé a magyar birkozóknak azt, hogy a következő olimpiászon még jobb eredményt érhessenek el. *Sürgette a téli sportpalota megépitését.*

Brüll Alfréd, a nemzetközi birkozószövetség elnöke a nemzetközi soprtkapcsolatok kiépitését hangoztatta.

Csillag Miklós sürgette *a vidék bnkapcsolását a magyar sport különböző ágaiba.*

Klebelsberg Kunó gróf felveti azt a gondolatot, nem volna-e célra vezető, ha e bekapcsolás érdekében *évenként más és más városban tartanának testnevelési kongresszusokat.*

Tankovszky Arthur a magyar ökölvivószövetség elnöke a magyar boxolók kivánságait terjesztette elő

Ezzel a mai értekezlet *félháromután a kultuszminiszter éljenzésével véget ért.*

A SPORT BARÁTJA.

Budapest, szept. 11. *Klebelsberg* Kunó gróf vallás- és közoktatásügyiminiszter valamennyi tanügyi hatósághoz a jó sporteredményeket elért középiskolai tanulóknak a felnőttek egyesületébe való kiadása tárgyában a következő rendeletet bocsátotta ki:

„A magyar sportélet fellendítése és továbbfejlesztése érdekében felhatalmazom a Középfoku Iskolák Sportkörének Országos Központjának miniszteri biztosát hogy a középfoku iskolák bármelyik fajához tartozó *kiváló sporteredményt felmutató tanulónak előzetes orvosi vizsgálat alapján az igazgató javaslatának meghallgatása után engedélyt adhat arra, hogy annak a sportegyesületnek, amelybe felvételét a tanuló szülői beleegyezéssel kéri, ideiglenesen ifjusági tagja lehessen.* — A nyilvános sportegyesületbe belépni kivánó tanuló köteles ezt a kérelmet az irásbeli szülői beleegyezés csatolása mellett az intézet igazgatójánál benyujtani".

—

Dr. Lencz Géza számolt be a „hit és szeretet" prágai nagyválasztmányt ülésén a keresztyén egyházak egyesitésének magyarországi eredményéről

A hit és szervezet világkonferenciájának nagyválasztmánya, körül belül száz ember, a mult héten ülésezett Prágában. Előzetesen már két hasonló világszövetség ülése volt ugyanott, ugy, hogy Prága körülbelül két hétig, ameddig a gyülések tartottak, valóságos internacionális központtá lett. A város szivélyességét a gyülés iránt gazdag 5 órai teával kivánta kifejezésre juttatni.

A hit és szervezet világkonferenciája céljául a keresztyén egyházak egyesitését tüzte ki, mely tekintetben a különböző országokból nagy eredményekkel számoltak be.

Megelégedéssel irhatjuk, hogy egyik legnagyobb eredmény éppen Magyarországon mutatkozott. Az erre vonatkozó jelentést dr. *Lencz* Géza, a hittudományi kar dékánja adta elő. Tetszéssel fogadott beszédének rövid kivonata a következő:

— A keresztyén egység áldásait nálunk is felismerték. — mondotta többek között Lencz Géza, — különösen a vezetők és a konventi elnökség elsősorban nyilvánitotta készségét, hogy az ujra egyesülés előmozditására mindent megtegyen. A lausannei konferenciának — ahol az egyesülés alapvonalait kidolgozták, — határozatai angolból magyarra forditva nemsokára megjelennek, mert a konventi elnökség kinyomatja azokat és kiküldi az egyházi vezető férfiakhoz. Ezenkivül a konventi elnökség ilyen tárgyu nyilvános előadások tartását is tervbe vette. Remélhető hogy a kinyomtatott határozatok a legjobb benyomást teszik majd, mert hiszen hitnézeteinkkel az elnökség véleménye szerint megegyeznek azok. Nagyobb nehézséget okoz majd a szervezet kérdése, melynek demokratikus formáját éppen most akarják átalakitani. Valami szerencsés megoldás a világkonferencia részéről kedvező időben jönne. Természetesen a szervezetnek magával a hit-tartalommal meg kell egyeznie.

Az egyesülés felé a második lépés is megtörtént, — mint Lencz Géza hangsulyozta, — azáltal, miszerint az egyetemes konvent bizottságot küldött ki a határozatok átnézésére és javaslatok tételére. Sajnos, a konvent évenként csak egyszer ülésezik és igy annak feleletére várni kell, azonban a következő gyülésre be fog az érkezni.

Végül Lencz Géza dr. a magyar ref. egyház üdvözletét tolmácsolta.

A többi tárgyak közül megemlitjük az internacionális intézet létesitését Genfben, mely az élet és munka világszövetségének tárgyát is képezte előzetesen és amelynek megvalósitása igazán vigágközponttá tenné Genfet, ahol az internacionális intézmények összessége összpontosulna és ahova éppen ezért akarnák helyezni ezt az egész keresztyénséget nyilvántartó s annak szociális ügyeit vezető nemzetközi intézményt.

Nagy vitát keltett az egyesülés miként tjének megállapitása.

Egyesek már most akartak az egyházak között valamelyes egységet létrehozni. A felszólalók közt szerepelt magyar részről Boér Endre, aki amellett érvelt, hogy az egyházaknak lehetőleg szabadságát kell meghagyni és a különféleségét az egységben fenntartani. A vita eredménye az lett, hogy a nagyválasztmány egyelőre az előkészités munkáját végzi csupán és tudakozódásokat szerez be a lehetőségek felől, hiszen egy egész sereg egyesülés történt már is külön féle nemzeti egyházakban. Ilyen részleges egyesülések előmozditása az első lépés, amelyet aztán majd a teljes előkészités után követhet a többi egyházaknak együttes egyesülése.

A nagyjelentőségü konferencia további folyásáról legközelebb számolunk be.

A takarékossági bizottság fogja tárgyalni a beruházási programmot

Mint ismeretes, Debrecen városa egy 3,400.000 dolláros kölcsönt vett fel, amelyből rengeteg beruházást fogna klétesiteni. Olyan hatalmas azonban a beruházási programm, hogy feltétlenül rendszerbe kell foglalni a beruházások létesitését.

Azt is felül kell vizsgálni, hogy a sok létesitmény közül mindenre szükség van-e, nem lehet-e egyes dolgokat elhagyni, amelyekkel szemben más sürgős beruházásokat létesitenének.

A városi tanács foglalkozott ezzel a kérdéssel és ugy határozott, hogy felkérik a polgármestert, hivja össze a takarékossági bizottságot, amely meg fogja állapitani azt a sorrendet, amelyben a beruházásokat létesiteni fogják.

Legolcsóbban **fest, tisztit**
Weisz, Arany János-u. 9.
Gyász esetén tizenkét óra alatt fest

Bicsérdynek kinőtt a haja

Tegnap visszatért egyik barátunk erdélyi nyaralásából, amelyet az alduna mentén töltött. Elmondotta, — hogy Orsova környékén még ma is szenzáció az adakéli alma-evő bölcs, Bicsérdy mester. Noha kissé elpolgáriasodott. Könyveinek és prospektusainak árából négyszázezer leit gyüjtött össze és azon gyümölcsöskertet, kis házat vásárolt magának Adakalé szigetén. Ő a kis tartománynak egyik legfőbb kapitalistája. Basája.

Felesége, a hajdani gömbölyü titkárnő, kissé megfogyott, de viszont, — igy mondja a Mester, — megacélosodott. A bőre az adakaléi hőséghez mérten kékes-barna lett, sötétebb, — mint a törököké, akik még mindig a rózsafák és bokrok árnyékába húzódnak a nap melege elől.

És a Bicsérdy család boldogan él. Rendületlenül ezsi az almát és a hagymát. A kert dúsan terem, ugy, hogy bőven jut eladásra is gyümölcs, zöldség. A Mester szemlátomást fiatalodik. Barátunk komoly ember, aki maliciamentesen állapította meg ezt a tényt. Látta már négy évvel ezelőtt Bicsérdyt. Akkor is megcsodálta hatalmas izmait, bikanyakát, de észrevette szemei körül a finom barázdákat, sőt egyenesen az öregség jeleit olvasta ki azokból, hogy a Mester kopasz.

Csoda történt e, vagy pedig az alma s hagyma vitaminjeinek az eredménye de biztos ,hogy a Mesternek azóta kinőtt a haja. Nem dúsan ugyan, de kinőtt s a Mester azzal dicsekszik, hogy pár éven belül régi tömöttségét is visszanyeri.

Hívei még mindig vannak. De tanácsai inkább a túlzott vegetarianizmus, mint a csodagyógymódok keretei között mozognak. Ez már természetesebb. Ujabban nagy filozófiai munkán dolgozik. Revizió alá vette tanitásait. A földbirtokos jelleg változtatni szokott a gondolkozáson. De még mindig határozottan imponál. Látogatóit annyira meglepi, megfőzi, hogy barátunk valósággal fel volt háborodva, amikor beszámolójára mi használtunk enyhe maliciát:

— No, no! Még idővel a Mester agyvcleje is visszanyeri régi tömöttségét.

Bámulatos hatásu arcszépitő szer a
Fáy-crém.
Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.
Egy tégely ára — — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P
Kapható: **Grósz Nagy Ferenc**
Arany Egyszarvu gyógyszertárában
Debrecen, (Színház mellett).

Tudja ön már, mi az a Panulua?

A törvényszék felmentett egy szimultánista költőt, aki versét elénekelte a vádlottak padján

Kezdetben vala a Punalua, s a Punaluból egy cifra sajtóper lőn, amelyik négy álló esztendeig tartotta működésben az igazságszolgáltatási apparátust, mig végre pénteken délelőtt a szegedi törvényszék felmentő itélettel egyelőre pontot tett a huza-vonára.

Aki nem tudná, annak most tudtára adjuk, hogy mi az a Punalua. Irodalmi csodabogár, eszme, talizmán, cél, értelem és minden. Amint hogy azt már több izben kifejtette a pesti zenemüvészeti főiskola nagy termében *Palasovszky* Ödön, a szóban forgó költő-vádlott a humoros Cikk-Cakk estéken. Hogy mi a Cikk Cakk? Ugyanaz mint a Punalua. Palasovszky Ödön már párszor kisérletet tett megmagyarázni ezt a dolgot. Mondott is értelmes dolgokat, amiknek egyetlen hibája csak az volt, hogy egyedül ő értette. Más soknak, logikus agyvelőknek csak Cikk-Cakk volt. De akadtak olyanok is, akik egy kozmikusat sóhajtottak és mimelték, hogy értik az egész ügyet.

Palasovszky Ödön négy esztendővel ezelőtt se volt értehetőbb, mint ma, s ebben az időben a gyomai *Kner* Izidor kiadásában megjelentetett egy könyvet, amelynek a cime *„Reorganizáció“* volt, a tartalma pedig — Punalua. Sok szó egymás mellett, mondatok, amelyeket csak elolvas az ember, de nem tudja, milyen nyelven szólnak. — Például: *„Szivem, szivecském, elvtársaim, harapjuk el a szonátáik torkát. Ismeretlen asszociációink alag utjában az üldöztetések pózaival édesitjük nyomoruságunkat. Koldu sok aszott beleiben meggyulladt a száraz kenyérhaj, börzések szivszaggatóan hegedülnek: Homo sapiens a szemétdombon, homo sapiens a safe előtt.“* — Vagy pedig *„Leakasz tod lógó melleidet és szivedből a polgári smoncát, találkozunk a monogamión tul, találkozunk a poliandrán tul, találkozunk a társadalom frenézisében ezerkilencszázötvenben, kétezerben, háromezerben, négyezerben“*. Stb.

Unalmas volna mindet felsorolni amit a kötetből *az ügyészség társadalmi osztály ellen való izgatás, a házasság intézménye elleni izgatás, a magántulajdon ellen való izgatás, istenkáromlás, fajtalanság terjesztése, vallásgyalázás miatt inkriminált.*

A kötet megjelenése után *a könyvet azonnal elkobozták, szerzőjét pedig lezárták* s megindult ellene a büntető eljárás. Később szabadlábra került s ekkor egy időre eltünt a büntető igazságszolgáltatás elől. Egyszer ugy tudták, hogy Berlinben van, máskor tüdőszanatóriumból küldött orvosi bizonyitványt. Több mint négy esztendeig tüzögette ki félévenként a szegedi törvényszék büntetőtanácsa ezt az ügyet s már lemondtak róla, hogy valaha is megérik főtárgyalásra, a mikor egyszer csak az immáron kilencedszer kitüzött tárgyaláson a legnagyobb meglepetésre, megjelent a hires budapesti Cikk-Cakk esték rendezője, a vádlott.

— Beteg voltam — ez a válasza arra, hogy miért nem jelent meg eddig. Látszik is rajta, hogy értelmesn és igazat beszél. Sovány, sápadt, hajlott hátu. Különcségében is szimpatikus.

És eredeti a védekezeésében is. Széles perspektiváju szociologiai és alapokon fejtegeti ártatlanságát. Azután engedélyt kért egy versének *elmondására.* Mikor befejezte, *megkérte a bíróságot, hogy elénekelhesse a verset, mert igazi értéke csak igy jelentkezik. És énekelt is.* Elmondta, hogy sokat szenvedett s komplexebben látja a dolgokat, mint más ember. *Szimultánista költő,* aki egy mondatban több érzést akar kifejezni, azért látszanak értelmetleneknek versei.

— A költészetben több szabad, mint az életben — álapitotta meg.

Szivessy Lehel irodalmi szakértőkül kérte kihallgatni *Juhász* Gyulát és *Móra* Ferencet, ezt azonban nem rendelte el a biróság. Szivessy Lehel hivatkozott a vádlott betegségére s arra, hogy ugyanazoat az eszméket, amelyek miatt most Palasovszky itt ül a vádlttak padján, számtalanszor elmondották a Cikk-Cakk estéken, anélkül, hogy valami kifogás lett volna ellene.

A biróság alig pár perces tanácskozás után kihirdette a *felmentő itéletet.* Az indokolás ez volt:

— A futurista termékeknek jelzett versek csak a maguk teljességében voltak elbirálhatók s nem kiszakitott részeik alapján. Igy pedig homályosak, alig érthetőek, sőt nagyon sok helyen teljesen érthetetlenek s nagy mértékben izléstelenek. Azonban a vád tárgyává tett idézetek nem meritik ki a hivatkozott bünselekmények kritériumát s igy a vádlottat fel kellett menteni.

Az ügyész felebbezett.

Saját gyártmányu mosószarvas és nappa **bőrkeztyük** valamint glace bőr divatkesztyük minden szin- és kivitelben, nagy választékban. Szükség esetén mérték szerint egy nap alatt készülnek
Schön Sándor keztyü-, kötszer- és orvosi müszertárában, DEBRECEN, PIAC-U. 14. (Csapó ucca sarok).

A számüzött Nagyságos Asszony

Ugy látszik, a cimkórságban már valóban eljutottunk addig a fokig, hogy a megcimzések értéke önmagától semmivé válik amiatt, mert a cim kijár mindenkinek. A cimzés inflációnak ez a válsága először a „Nagyságos asszonyom“ megszólitásnál vált öntudatossá. Ceglédről kapjuk a hirt, hogy az ottani uriasszonyok mozgalmat inditottak a Nagyságos Asszony ellen s azt kivánják, hogy ezentul a gavallérok őket élőszóban és irásban is Tekintetes asszonyomnak szólitsák.

Kedves, egészséges ötlet! Visszatérni a régi zamatu megszólitáshoz ami például Vörösmarthynénak, vagy Petőfinének dukált, ha dukált. Mert viszont a régi időkben fukarok voltak az emberek a cimkiosztásban s igy a költőféle ember megelégedhetett, ha a feleségét „Nemzetes asszonynak“ titulálták. Oda is az kellett, hogy meg legyen a nemzetség, az ősök megkülönböztetést biztositó sora.

Akárhogy is volt régen, ma mindenesetre baj van a dolgok körül. Sok a „nagyságos asszony“. És a ceglédieknek épen ez fáj. Azért akarnak „tekintetes asszonyok“ lenni, mert ebből egy sincs. Tudják, hogy a cimzés is olyan, mint a fém. Mentől ritkább, annál becsesebb. Most tehát becsesebb a tekintetes, mint a nagyságos megszólitás.

Érzésünk szerint azonban a kérdés ezzel sem lesz elintézve. Legfeljebb most majd mindenki „tekintetes asszonyomnak“ cimezteti magát, mert erre joga van. Mennyivel jobb dolguk van a franciáknak, ahol mindenki egyszerüen csak Madame. És a férfi csupán azzal fejezi ki tiszteletének vagy hódolatának fokát, ahogyan ezt a Madame szót kiejti. Jobb volna tehát, ha a harcias ceglédi asszonyok is olyan egyszerü megszólitás mellett törnének lándzsát, amely minden rangbeli megkülönböztetést eltöröl. Ha már forradalmat csinálunk, csináljuk végig. Nem igaz, Tekintetes asszonyaim?

EGY MOTORKERÉKPÁR ELÜTÖTTE AZ OSZTRÁK HADSEREG FŐORVOSÁT

Bécs, szeptember 10. Dr. Weisel Hermann, a hadsereg főorvosát, aki Bisambergben lakik, a korneburgi úton súlyos sebbek eszméletlenül találták meg. Valószinü, hogy egy oldalkocsis motorkerékpár hátulról ütötte el. A főorvos több csonttörést és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A kórházban azonnal amputálni kellett az egyik lábát, állapota reménytelen.

Ügyvédi, Orvosi
Kereskedelmi
Ipari és mindenfajta
nyomtatványokat
Falragasz
Levélpapir
Meghivókat
gyorsan, izléses kivitelben, előnyös árban készit a
Tiszántuli Hirlap könyv- és lapkiadóvállalat r. t.
könyvnyomdája
Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.

A debreceni Munkásotthon betörőit Budapesten elfogták

Kasszafurással kisérleteztek, de seholsem boldogultak

A *budapesti* rendőrség kedden reggel két régóta körözött kasszafurót tartóztatott le, *Kocsis* Gyula és *Jurányi* János lakatossegédek személyében. Kocsis és Jurányi hónapok óta több vidéki városban próbálkoztak. Vállalkozásuk azonban csaknem mindenütt meghiusult, mert még nem rendelkeztek a kasszafuráshoz szükséges gyakorlattal és technikai fölkészültséggel. Utjuk csak *Debrecenben* járt eredménnyel, ahol a *Munkásotthonba* törtek be és a kézipénztárt akarták felfeszíteni. A Wertheim-szekrénynyel azonban itt sem boldogultak, mire a kézipénztárt emelték ki a helyéből és magukkal vitték. Legutóbb már a budapesti főkapitányságra is számos feljelentés érkezett ismeretlen tettesek ellen, akik különböző irodahelyiségekbe törtek be és a kasszákat akarták megfurni, de a páncélszekrénnyel nem boldogultak.

Kedden reggel azután a detektiveknek sikerült elfogniok a gyakorlatlan kasszafurókat, Kocsis Gyulát és Murányi Jánost, akik bevallották, hogy vállalkozásaik azért végződtek fiaskóval, mert nem rendelkeztek megfelelő kasszafuró szerszámokkal. Mindketten egész sereg kasszafuró kisérletet ismertek be. — A rendőrség a két kasszafurót letartóztatásba helyezte.

Egy szerelmes leány megakarta ölni Petrovich Szvetiszláv filmszinészt

Belgrádból jelentik, hogy Petrovich Szvetiszláv ellen egy tizenhatéves belgrádi leány merényletet akart elkövetni. Hogy a merénylet terv komoly volt-e vagy sem, azt most igyekszik kideriteni a belgrádi rendőrség.

A Belgrádban tartózkodó filmszinész az egyik lap szerkesztőségében autogrammokat osztogatott a jelentkezőknek. Javarészt fiatal lányokból álló tömeg verődött összsze a szerkesztőség épülete előtt. Petrovich az iróasztalon egymásután irta alá a nevét az eléje rakott fényképekre és emlékkönyvekbe. Egyszerre egy *meglehetősen izgatottan viselkedő fiatal leány lépett az iróasztal elé* és egy Petrovichot ábrázoló képeslapot tett az asztalra. A kártyán a következő sorok álltak:

— *Csak téged szeretlek, rajtad kivül senki sem érdekel a világon.*

Az aláirásnak csak a sorok alatt maradt hely, ugyhogy ha a müvész az autogrammjával látta volna el a képet, ezzel egy szerelmi vallomást hitelesitett volna. Petrovich nevetve áthuzta a papirlapon álló szöveget és ugy adta vissza a kisleánynak, aki erre sirva fakadt.

Az autogramdélelőtt után Petrovich nagy társaságban az egyik belgrádi étteremben ebédelt.

Ebéd közben az asztalhoz settenkedett egy fiatal nő, retiküljéből kést vett elő és meg akarta szurni a filmszinészt.

Batrgics Radimoj belgrádi kereskedő még idejekorán lefogta a leányt, kicsavarta a kezéből a kést és rendőrt hivott. A fiatal leány, aki a télen fogja betölteni a tizenhatodik évét, elmondotta, hogy szerelmes a filmsznészbe, aki őt az autogram-délelőttön megsértette és ezért meg akarja ölni.

— *Ha az enyém nem lehet* — fejezte be romantikus vallomását — *ne legyen a másé sem.*

A rendőrségről csakhamar elbocsátották a szerelmes bakfist, de a nyomozást folytatják annak a meg álapitására, hogy a merénylet komoly volt-e vagy sem? A kisleányt átadták szüleinek.

A tanárok tiszteletdijat kérnek az iskolai mellékteendőkért

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület közgyülése Nyiregyházán

Nyiregyháza, szept. 11. Az Országos Középiskolai Tanáregyesület Nyiregyházán tartotta 62-ik évi közgyülését, amelyen mintegy 120 tanár vett részt az ország minden részéből. A közgyülés előtt a résztvevők koszorut helyeztek el Bessenyei György, a testőriró szobrára, akinek emlékét Zsigmond Ferenc dr debreceni tanár méltatta, majd a Kossuth-szobrot koszoruzták meg ahol Ruhmann Jenő dr soproni tanár mondott beszédet.

A közgyülésen, amelyet a vármegyeháza nagytermében tartottak, az egyesület elnökségén kivül megjelent Vajdinger Gyula dr miniszteri tanácsos a kultuszminiszter képviseletében, dr Kállay Miklós főispán, Benes Kálmán dr polgármester és a megyei és városi kulturális élet számos vezetője.

Maday Gyula dr elnök megnyitó beszédében hangsulyozta, hogy a tanár életéből, aki munkájával a nemzeti öntudatot erősiti az ifjak lelkében, ki kell kapcsolna az anyagi gondokat, amelyek akadályozzák hivatása kifogástalan teljesitésében. Emelt szavakkal tiltakozott a megszállott területeken élő magyarság iskoláinak elkobzása, a magyar tanitási nyelv megszüntetése ellen és a tanárságot a magyar igazság mellett való további harcra buzditotta.

Az üdvözlések után Édes Jenő főtitkár terjedelmes jelentését fogadta el a közgyülés, amely elhatározta végül, hogy az iskolai mellékteendőkért tiszteletdij megállapitását fogja kérni, a tanulmányi kirándulásokat kisérő tanárok részére napidijat, a tanárok gyermekei részére tandijmentességet kiván és végül kéri a megüresedett állásoknak pályázat utján való betöltését. — Ezután Vietorisz József dr a régi tanári tipusokról tartott előadást.

Bonyodalmak a postapalota épitése körül

Nem jók a helyszinrajzok - A postaigazgatóság hitelesitett rajzokat kér

Megirtuk a minap, hogy a postapalota épitése késedelmet szenved, mert a posta müszaki osztálya nem készitteti el a terveket mivel a helyszin mérnöki kitüzése sem történt meg.

Erre a közlésünkre a városi tanács is foglalkozott az üggyel, ahol a városi müszaki tanácsos energikusan utasitotta vissza a burkolt vádat, mintha a postapalota épitkezése a város müszaki hivatalának késedelmeskedésén mulnék.

Most azután az ügynek egy ujabb fázisáról értesülünk, mely szerint a posta müszaki osztálya megállaiptotta ,hogy a kapott helyszin-rajzok — *hibásak*. Állitólag még az államépitészeti hivatal rajzai sem helyesek s a rajzokban a tényleges állapottól eltérő 25 méteres differenciák is vannak!

Hát persze igy nem lehet azután épitkezést inditani, ha még a fundamentum méreteit sem lehet megkapni!

Valahol hiba van tehát!

Nem ártana tehát valami vizsgálatfélével kideriteni, hol is hát az a hiba, mely már 1926 óta akadályozza, hogy Debrecen városa egy modern postaépülethez jusson!

Megkezdődött a kolozsvári kommunista bünpör

A vádlottak között van dr. Szántó Dezső volt debreceni sajtóügyi kommunista megbizott is

Kolozsvár, szept. 10. — Az itteni hadbiróság mára tüzte ki a kommunizmussal vádolt erdélyi munkások és intellektuellek monstre bünperének tárgyalását. A vádlottak száma *összesen 62.*

A per a nagyváradi rendőrség eljárására indult meg márciusban, a mely összesen *114 ember* ellen inditott nyomozást, amely annakidején nagy feltünést keltett, mert a nyomozás során olyan sok embert is brutálisan megkinoztak, akikről később kiderült az ártatlanság, sőt két gyanusitott a kinzásoktól való félelmében öngyilkossági kisérletet követett el. Összesen 80 embert szállitottak be a hadbiróságra s ezek *éhségsztrájkkal forszirozták ki*, — hogy ügyükben a vizsgálatot lefolytassák.

Az ügy a világsajtóban is visszhangra talált. A per homlokterében *Aradi* Viktor volt hirlapiró áll, a ki annakidején a románok bevonulásakor Budapesten a románok szolgálatában állott. — *Szántó* Dezső nagyváradi ügyvéd, városi tanácsnok, volt debreceni sajtóügyi politikai megbizott, — Havas Andor, nagyváradi orvos, városi tanácsnok, Rozvány Jenő dr nagyváradi ügyvéd, városi tanácsos, akiket komunista szervezkedéssel vádolnak, — Aradi Viktor tanuként megidéztette Scotus Viatort is, akinek megérkezését mára várják. A külföldi tanukat, akik nem jelenhetnek meg diplomáciai uton fogják kihallgatni. Összesen 600 tanut idéztek meg és igy még hozzávetőlegesen sem lehet megállapitani, hogy meddig tart a tárgyalás.

Befejezte Timár Ila budapesti vendégjátékát

Minden este melegen ünnepelték és Beöthy igazgató szerződéssel kinálta meg.

Mint ismeretes, Timár Ilát, a Csokonai szinház nagyszerü primadonnáját Beöthy László, a Belvárosi szinház igazgatója, a „Nászéjszaka" főszerepének eljátszására, két heti vendégszereplésre hivta meg. Hosszas tárgyalások, vitatkozások előzték meg Timár Ila pesti vendégjátékát, kilenc nap lett a két hétből, helyettesről kellett gondoskodni.... És a régi szinházi kabala most is bevált ... Ila már első este, bemutatkozásán döntő sikert aratott ...

A négy debreceni diák, akik csupán azért útaztak fel Pestre, hogy szemtanui legyenek az Ila sikerének, egyebet sem hallottak, mint **„jaj de aranyos, jaj de drága!"** stb. stb. ....

*

Az a kitünő hang, az a nagyszerü játék, tánc, amelyet a debreceni közönség oly jól ismer, Budapesten sem maradt hatás nélkül. Zajos ünneplésben részesitették, elhalmozták virággal, kosarakkal, csokrokkal, maga **Beöthy igazgató is küldött egy hatalmas kosarat** és az első volt azok közöti, kik gratulációkkal keresték fel öltözőjében Timár Ilát ...

*

Kardoss Géza is kivette részét az ünneplésből és a következő érdekes táviratt al lepte meg Timár Ilát: **Légy nyúgodt, nagy sikered lesz! Mert az kell, hogy legyen! Ezt kivánja szerető Direktorod: Kardoss.**

*

Az ünneplés azonban nemcsak első este tartott ... Folytatódott az másnap harmadnap, sőt meg sem állt vasárnap estig, amikor Ila búcsúját tartotta meg.

Beöthy igazgatóra, — aki maga is el volt ragadtatva Ilától, — olyan hatást gyakorolt az egész héten tartó ünneplés, hogy **tárgyalásokat kezdett a végleges szerződés ügyében. Ila azonban nem fogadhatta azt el, mert Debrecenbe szerződött**, mert nagyon szereti a debreceni közönséget és mert a szive ide húzza ...

Elbúcsúzott vasárnap este a fővárosi közönségtől, partnereitől, a melegszivü kollegák kikisérték az állomásra is. Ott voltak: Szilágyi Marcsa, aki Timár Ilával együtt játszott a „Nászéjszaká"-ban. Szömörkényi Franci, Delhy Feri és a többi ismerősök is.

A „viszontlátásig" vettek búcsút Ilától.

Szolnokon, — hova tegnap reggel érkezett meg — már nagyon várták. Helyettesse Nagy Anci, keveset játszhatott, mert mindjárt első nap beteg lett. Timár Ilára lett volna szükség minden percben. Meg is jegyezte Tamás Benő, a kitünő komikus: „Hiába! Ezt az Ilát nem lehet helyettesiteni! Meglehet próbálni, de az biztos, hogy nem sikerül"! (Igaza volt).

(B ...r)

A debreceni városi kertészet saját tenyésztésü legszebb virágát Magoss György nevére keresztelte el

A városi kertészet a fejlődés során elérkezett oda, hogy kilépett a mindennapi rendes kertészek sorából, amennyiben eredeti magyar ujdonságok kitenyésztésével is foglal kozik.

Külön figyelemreméltók a canna virággyüjteményei, de főként az eredeti ujdonságai. Ezek közül a legértékesebb és legszebb a „Canna indica hybr *dr Magoss György*" amely zömök, erős növésü, közép magas virág, fényes, kemény levelekkel.

Virágzatait kemény, erős virágszárakon hozza. Virágja középnagy, kemény szirmu, élénk rózsaszin, sárgával finoman szegélyezve A párta alja és a bibe kanári sárga. Virágzata hatalmas, 30—40 cm. hosszu, egyenest felnövő, egyes füzéreken circa 20—25 virág foglal helyet. Korai és bővirágu. *Egyik főelőnye, hogy az erős napfényt jól türi, sem az eső, sem az erős harmatok virágjait nem rongálják.*

Az ujdonság *Hungaria R. Wallace* keresztezéséből állott elő s mindkét fajta jótulajdonságait képviseli.

Évek során át folytatott fáradságos kisérletek utján jutottak el ehez az eredményhez és mivel ez a legszebb, legértékesebb, ezt Magoss polgármesterről nevezték el, aki polgármestersége alatt mindig szivén viselte a városi kertészet sorsát. Kellő időben rájött arra, hogy a városi kertészetnek ugy a közegészségügy, mint a város fejlesztésben szépészeti téren rendkivül nagy szerepe és hivatottsága van.

Magoss György nagy örömmel vett tudomást arról, hogy a kertészet olyan irányu tevékenységet is folytat, mellyel eredeti virágfajtákat is kitenyészt. Az igy kapott eredeti magyar fajtákat Budapestre, majd Münchenbe küldik a magyar, illetőleg a nemzetközi törzskönyvezési bizottsághoz. Ez azt jelenti, hogy ez a virágfajta 3 év mulva az egész világ neveztesebb kertészeteiben kapható lesz.

A városi kertészet ezzel az eredeti ujdonság kitenyésztésével tettrekészségét, életrevalóságát is dokumentálja és egyuttal a fejlődést illusztrálja. A „canna indica dr Magoss György keresztelése hétfőn délután történt a városi kertészet telepén, hol megjelent a polgármester családtagjaival, Ary Lajos főszámvevő — a városi tanács tagjai már előbb megtekintették a virágot — s még mások.

A kertészet bemutatta ujdonságait s hálája jeléül felajánlotta a polgármesternek ezt a legszebb és legtökéletesebb virágot. Magoss György polgármester szivélyesen adta meg az engedélyt arra, hogy ez a virág az ő nevét viselje. Megköszönte a figyelmet és gratulált a kertészetnek ilyen irányu tevékenységéért.

A polgármester ezután a kiállitásban és a csodás szinpompát feltáró virágokban hosszasan elgyönyörködött.

Az iparoktatási főigazgató leirata a debreceni ipariskolai tanszerszállitási mozgalommal kapcsolatban

Az iparostanonciskolai tanszerszállítás elleni mozgalom tárgyában dr. *Gulyás* István ipariskolai igazgató feliratot intézett legilletékesebb magyarázat végett a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz. Az igazgató a miniszterium főigazgatósága utján tegnap kapta meg a kész felvilágositást az alábbiakban :

Az iparostanonciskola tek. Igazgatóságának

DEBRECEN.

Hivatkozással folyó évi szeptember hó 3-án kelt 649. sz. iratára, az alábbiakról értesitem Igazgató urat :

Az 1922. évi XII. t.-c. 116. §-ának 3-ik bekezdése akként rendelkezik hogy a tanonciskola vezetősége a tanoncokat a szükséges tanszerekkel elláthatja. — Ebben az esetben a tanonc munkaadója a tanszerek tényleges beszerzési költségeit megtéríteni köteles.

Az 1922. évi XII. t.-c. végrehajtási utasitásához pótlólag 60,000 1924. V. K. M. sz. a. kiadott iparostanonciskolai tanszerek beszerzésére vonatkozólag, nevezetesen kimondja, hogy : amennyiben az iskola felügyelő-bizottsága azt tapasztalja, hogy a munkaadók a tanulókat nem látják el megfelelő tanszerekkel, az iskolaszerek *egyöntetü és jutányosabb* beszerezhetése céljából határozatilag kimondhatja, hogy a tanoncokat az iskola látja el a tanév folyamán elhasználandó legszükségesebb tan- és rajzszerekkel (papir, füzetek, rajzpapir, irón, toll, tinta stb.). A tanszerdij összege nem lehet nagyobb, mint a tanszerek tényleges beszerzési költsége.

A debreceni iparostanonciskola felügyelő-bizottsága tehát a fent idézett törvénynek és az iparostanonciskolák szervezeti szabályzatának tett eleget, amidőn az iparostanonciskolában a tanszerdij szedését határozta el és a tanoncokat a beszedett dij fejében az iparostanonciskola látja el a szükséges tan- és rajzszerekkel. Ezt a tanonciskolai oktatás nagy érdeke tette szükségessé, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy az iskola igazgatójának jelentése szerint, ezen intézkedés foganatositása előtt a tanoncok 75%-a nem volt az előirt tanitási szerekkel ellátva.

A 97,425—1927. VI. sz. V. K. M. rendelet az iparostanonciskolákra tehát már a fentiekre tekintettel sem vonatkozhatik. De nem alkalmazható a rendelet azért sem a tanonciskolákra, mert a rendelet azt tiltja, hogy az iskola alkalmazottjai, az oktató személyzet vagy az önképzőkörök, sportkörök, szövetkezetek stb. nem foglalkozhatnak az iskolában tankönyv- és tanszerárusitással. *A jelen esetben pedig maga az iskola gondoskodik a tanszerekről és nem a felsoroltak bármelyike.* És nem is árusitásról van szó, hanem egy legális kereskedő utján beszerzett tanszereknek, beszerzési áron, a tanulóknak való továbbadásáról.

Felhatalmazom Igazgató urat, hogy ezen rendeletem tartalmát nyilvánosságra hozza.

A jövőben azonban kivánatosnak tartanám, hogy *a jó béke* megóvása érdekében az iskola felügyelő-bizottsága a tanszerek beszerezhetése végett a helybeli papir- és könyvkereskedőket *árajánlattételre* hivná fel és a beérkezett árajánlatok alapján a legkedvezőbb ajánlattevő, vagy ajánlattevők között osztaná meg a megrendelést.

Budapest, 1928 szeptember 10-én.

Försfner
iparoktatási kir. főigazgató.

*

Ugyancsak a tanszerszállitási mozgalommal kapcsolatban a mult heti előjárósági gyülésen elhangzottakra és a megjelent hirlapi közleményekre *Gulyás* István igazgató a következő megjegyzéseket teszi :

1. Az iskola tanszerellátása *nem érinti anyagilag a munkaadókat*, mert olcsóbban a tanszereket ő sem vehetné meg. *Ellenben megkönnyiti dolgukat*, mert nem kell a tanszer után járniok s nincsenek a mennyiség és minőség tekintetében előfordulható megtévesztéseknek kitéve.

2. Nem érinti *erkölcsi reputációjukat* sem, mert a rendes munkaadó az iskola nélkül is megvenné a tanszereket, viszont ők joggal elvárhatják, hogy vegye meg mindenki, ha ők megveszik. A törvény is sértené akkor a munkaadók összeségének önérzetét, mert általában intézkedik ; de mindenki tudja, ak' akarja, hogy annak éle a rendetlen munkaadók ellen irányul, akik nem érdemelnek kiméletet.

3. *Nem igaz, hogy a tankönyvek évenként változnak a tanonciskolában. Öt év óta most változott először az uj tanterv következtében s nem fog változni belátható időn belül.*

4. *Az iskola csak azoknak ad tanszert, akiknek még nincs. Ha előző évről a mester el tudja látni meglévő tanszerekkel tanulóját, nem kell ujat vennie, feltéve, hogy a meglévő tanszer használható az iskolában.* Aki ellenkezőt állit, valótlant állit.

Dr. Gulyás István,
iparisk. igazgató.

NEMZETGYALÁZÁSÉRT LETARTÓZTATTAK EGY NYUGALMAZOTT DEBRECENI MOZDONYVEZETŐT

Zsallán Károly honvédszázados reggel lakásáról szolgálatba akart menni, amikor lakásának küszöbe előtt a földön egy férfit talált. Első perében azt hitte, hogy szerencsétlenség történt s csak később vette észre, hogy egy ittas ember alusz sza ki az alkohol mámorát.

Felkeltette a részeg embert, mire az reprodukálhatatlan kijelentésekre ragadtatta el magát.

Zsallán százados jelentette a rendőrségen az esetet, melynek alapján előállitották a részeg embert, akiről megállapitották, hogy Csapó Istvánnak hivják és nyugalmazott vasutas.

Csapó ellen megindult az eljárás nemzetgyalázás büntette miatt, azonnal őrizetbe vették és átkisérték kihallgatása után az ügyészséghez.

Közérdekü levelek

Az ujlétai birtokosok panasza

Debrecen város fejlődése az utóbbi időkben olyan rohamos lépésekben halad előre, hogy már az ország figyelme is ráterelődött. A város közönsége nagy megnyugvással veszi a fejlődést, mert tudja, hogy az elsősorban közegészség ügyileg bir nagy fontossággal.

Különösen a burkolatozást óhajtaná már a város minden rendü és rangu lakosa s ezért a legnagyobb áldozatot is képes meghozni. Hogy mit jelent a burkolatozás, azt azok tudják legjobban megmondani, kik már köves utcán laknak. De azért mindenki vár türelemmel, mig rákerül a sor.

A helyzet azonban a legáldatlanabb a városon kivül, azokon az utakon, ahol még semmi burkolat nincs. Igy pl. az Ujlétai uton. Itt ugyanis a telepek végéig van köves ut. Azontul járhatatlan, feneketlen, buckás, homokos ut következik. Az üres szekér huzásába is majd beleszakad a ló. Terhek huzatásáról jobb nem beszélni. Csak egy eset. Debrecen egyik legtekintélyesebb adófizető polgára vitetett a napokban téglát tanyájára. Négy ló huzott egy szekér terhet, vagyis huzta volna, ha birta volna. Bennrekedt a homokban a szekér. Pedig nem talyigás lovak voltak. Félteherrel, lovak szaporitásával tudtak csak nehezen boldogulni. Hogy aztán hogyan folyt le az egész aktus, arról itt jobb hallgatni. Ez ismétlődik nap, mint nap. S hogy milyen kifakadások hangzanak itt el minduntalan, azt csak az tudja, aki erre felé sürün megfordul.

Eddig türelemmel várt az ujlétai uti birtokosság, de most már komoly mozgolódás van azirányban, hogy az ut mielőbb kiköveztessék. Az Unghváry-féle szőlőskert birtokosai karöltve az utmenti gazdákkal, megbeszélést folytattak e tárgyban és elhatározták, hogy kérvénnyel fordulnak a városi tanácshoz, hogy az utnak legalább a legnehezebb szakasza sürgősen kiépittessék. Küldöttségileg keresik fel a polgármester urat, kérve tőlük ügyük támogatását. Teljes bizalommal vannak a polgármester ur iránt, mert tudják, hogy ő minden igazságos ügyet támogat.

Kérvényüket a napokban fogják benyujtani.

Több Ujlétai uti birtokos.

Megnyilt. Megnyilt.
a
Moskovitz József
Simonffy uccai
gyenge borjuhus
csarnoka.
Elsőrendü pontos kiszolgálás a Moskovitz utóda mészáros vezetése mellett.

I. rendü borju hus	P 2.20
II. rendü borjuhus	P 1.80
Pörgöltnek való	P 1.50

Kosztadás és vendéglősöknek árengedmény.

Tükörgyártás és üvegcsiszolás Schiffer József Széchenyi ucca 42.

Angol és francia Nyelvtanfolyamok
Született angol (angliai) és francia diplomás tanerők, kizárólag társalgás után tanitanak. **Dr. Fejes nyelviskola,** József királyi herceg ucca 12. szám.

Az „égi irás“ Debrecenben

Jóllehet a repülőgép ma már modern közlekedési eszköz, mégis mindig magára vonja a járókelők figyelmét. Még nagyobb érdeklődést keltett az égi írás, a pilóta vak merő mutatványai f. hó 10-én hétfőn délután ujra elragadták egész Debrecent. Feszült érdeklődéssel figyelték, hogy vajjon mit fog irni. P volt az első betü, azután e, majd r következett s a járókelők nagyobbik része máris kitalálta a következő betüket. És valóban, — nem sokkal utóbb megjelent a „sil“ szótag is.

Ezuttal a budapesti Voith Gottlieb cég, az évtizedek óta bevált ön működő

Persil

mosószer gyártója a repülés rendezője.

Amint az általánosan tudott dolog, a Persil nemcsak a fehérnemü kényelmes és megóvó mosására szolgál, de jóságában minden gyapju-, selyem- és tarkaszövet tisztitására is utolérhetetlen.

A Persil sokoldalu alkalmazási lehetőségére vonatkozóan ingyen kapható felvilágositás Voith Gottlieb budapesti Persilgyárától.

Ma tárgyalja a tábla a Reismann-féle nagy örökösödési pert

Ma délelőtt egy igen érdekes örökösödési perben tárgyal a debreceni m. kir. Itélőtábla dr. Szoboszlay Sándor tanácsa, amikor is a hires Reismann-féle valorizációs per, mely még 1914. évre nyulik vissza, — kerül a biróság elé.

Kisvárdán 1914-ben halt meg — nemcsak Kisvárda, de az egész Szaboles vármegye egyik legtekintélyesebb és leggazdagabb földbirtokosa: Reismann Hermann. Hétmillió aranykoronát kitevő földbirtokát, étékpapirjait, készpénzvagyonát egyenlő részre osztva, — 11 gyermekének, fiainak, lányainak és unokáinak ugy hagyta, hogy abból minden gyermeke egyenlő részt kapjon.

Második házasságából származó fiai: Eszenyi Jenő, József és Móric, közkereset cimén megtámadták a végrendeletet. Ebben a nagyszabásu örökösödési perben a háborus évek miatt a Kuria a végső fokon 1925-ben hozott végitéletet, melyben a perlőket igényeikkel elutasitotta s a végrendeletet érvényesnek és törvényszerünek mondotta ki.

A per folyamatára is már a vagyont szétosztották s a lányok részét, azoknak tiltakozása ellenére is, birói letétbe helyezték. Természetszerüleg a pénz és értékpapir vagyon a korona romlásakor elértéktelenedett. És most a lányok azt követelték, hogy a rájuk eső százhetvenezer békebeli koronát a birtokon gazdálkodó örökösök valorizálva fizessék ki. Ebbe nem mentek bele és most követeléseiket a birósághoz vitték. A per hosszan kihuzódott és végre is a nyiregyházai kir. törvényszék ez év áprilisában megtartott főtárgyalás során a valorizációs igényt elfogadta és 180.000 pengőben állapitotta meg a leány örökösök egy-egy részét a Reismann birtokon gazdálkodók terhére.

Fellebbezés folytán az ügy a debreceni kir. tábla elé került s ma tartják meg ez ügyben a főtárgyalást.

Kik kértek és kaptak épitkezési engedélyt Debrecenben augusztus hó folyamán

A városi müszaki ügyosztály kimutatása szerint augusztus hó folyamán a következők kértek és kaptak épitkezési engedélyt:

Nagy Lajos, Biczó Gyula ép. m. Böszörményi ut 153. szoba konyha, kamara.

Nemes Ferenc, Szodrai Ferenc kőm. Könd u. 4. 2 szoba, konyha, kamara.

Özv. Munkácsi Lajosné, Csapos János kőm. m. Méliusz tér 15. 3 szoba, konyha, kamara, fürdőszoba, előszoba, átjáró.

Papp István, Kiss József kőm. m. Nyil u. 140. szoba, konyha, kamara.

Pethő József, Barcsai Miklós ép. m. Nyulasi rokkant telep. szoba, konyha, kamara.

Gheviczki Andor, Pogány u. szoba, konyha.

Kövér Lajosné, Barcsai Miklós épm. Thököly u. 2 konyha, 2 kamara.

Fischer Arthur, Dávidházi—Acs—Kellermann épm. Csapó u. 54. konyha, kamara.

Kalmár Sándor, Malatinszki Sándor kőm. Csónak u. 6/b. 2 szoba, konyha, kamara, előtér.

Özv. Kovács Jánosné, Fekete Ferenc köm. Kétmalom u. 8. 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara, istálló, kamara, mosókonyha.

Falusi Károly, Szőlősi Sándor köm. Komlóssi ut 52/b. 3 szoba, konyha, kamara, fürdőszoba.

Sáfrány Imre, Barcsai Miklós épm. Kis Áron u. 14. szoba, konyha kamara.

Gulyás Mihályné, Ág u. 20. 2 drb. 1 szoba, konyha, kamrás lakás.

Ács Gyula és Felser Jánosné, Könyves Tóth K. u. 23. sz. szoba, konyha, kamara.

Borsos Gáborné, Barcsai Miklós épm. Lándzsa u. szoba, konyha, kamara.

Szabó Albert, Urr Kálmán Monostorpályi ut 48. 3 szoba, konyha, kamara.

Nagy Lajos, Krall Károly kőm. Monostorpályi ut, szoba, konyha, kamara, veranda.

Török Jánosné, Anduska József kőm. Rother u. 30. 2 szoba, konyha, kamara.

Bodrogi Sándor, gróf Vécsey u. 27. szoba, konyha, kamara, előszoba.

Pikó Sándorné, Malatinszki Sándor kőm. Kassai ut 37. 2 drb. 1 szoba, konyha, kamrás lakás.

Musincki Miklós, Dalmadi János, Köleséri Sámuel u. szoba, konyha, kamara.

Tar József, Böszörményi ut 17. 2 drb. szoba, konyha, kamrás lakás.

Hodass József, Barcsai Miklós, Jósika u. szoba, konyha.

Tóth István, Hevesi Mihály, Gyár u. 9b. szoba, konyha kamara.

Dopszai Istvánné, Tokai Gyula kőm. Pesti u. 35. 2 szoba, konyha, kamara, veranda.

Varjas Pál, Kovács József kőm. m. Péterfia u. 17. 3 szoba, konyha, kamara, fürdőszoba.

Veres László, Barcsai Miklós ép. m. Rugonfalva, 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara.

Szekeres Gyula, Balla és Nagy, Andrássy ut 41. szoba, konyha.

Borsos János, Ujfalussi József, Dózsa u. 11. 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara.

Boda István, Szilágyi József, Luther u. 20. szoba, konyha, kamara.

Galgóczi Mihály, Bakos István kőm. Luther u. 22. 2 szoba.

Komoróczi Imréné, Tóth Lajos ép. Thaly Kálmán u. 11. 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, kamara, terrasz.

Király István, Uszó u. 6. szoba, konyha.

Dr Lengyel Károly, Kassai ut 14. sz. 4 szoba, konyha, kamara, elő szoba, fürdőszoba, istálló, külön 1 szoba, konyha, kamara, előtér.

Dr Tóth Sándor, Veres József kőm. Maróthy György u. 22. 3 szoba, konyha, kamara, előszoba, fürdőszoba.

Borbély Sándorné, Bónis Sándor kőm. Szegényház-sor 30. sz. szoba, konyha, kamara, veranda.

Sok a halálozás Hajdumegyében

Rosszabbodtak a közegészségügyi viszonyok a megyében - A vármegyei tisztiorvos jelentése

Hajdu vármegye augusztus havi közállapotairól dr *Görgey* Márton vármegyei tiszti főorvos, a közigazgatási bizottság hétfőn tartott ülésén a következőket jelentette:

Hajdu vármegye népmozgalma az elmult augusztus hóban rosszabb volt a megelőző julius havi népmozgalomnál. *A rosszabbodást a halálozások nagyszáma idézte elő.*

Született 529 gyermek, kik közül halva született 14, meghalt 361 egyén s igy a természetes szaporulat 154. A halálozások nagy számát ismételten az emésztő szervek megbetegedései okozták a legnagyobb részben s az elmult hónapban is éppen ugy, mint julius hóban, a csecsemők közül sokan haltak el bélhurutban: 108-an.

Uralkodó kóralak volt az elmult hónapban az emésztőszervek hurutos megbetegedése. A heveny fertőző betegségek közül jelentkezéshez hiven a hastifusz kezd ismét elterjedni. Járványosan egyébként a fertőző betegségek vármegyénk területén sehol sem léptek fel. Közülük előfordult:

roncsolótoroklob 4 községben, 11 esetben;

hasihagymáz 13 községben, 36 esetben;

hökhurut 6 községben, 39 esetben;

bárányhimlő 1 községben, 1 esetben;

gyermekágyiláz 3 községben, 3 esetben;

járványos fültőlob 2 községben, 9 esetben;

lépfene 1 községben, 1 esetben.

Az idült fertőző betegségek közül gümőkór volt 32 esetben a halál oka. Hajduhadházon pedig a gyógykezelésre szoruló trahomás betegek száma 29-re esett le.

A hajduszoboszlói hőfürdő állitólagos egészségügyi hiányai megvizsgálása céljából elrendelt vizsgálat folyamatban van s arról az alispán jelentésével kapcsolatban a legközelebbi ülésen teszek jelentést. Ugyancsak a legközelebbi ülésen teszek jelentést a hajdubösztörményi Boda szőlőskertben észlelhető golyva járványról, minthogy remélhetőleg az iskolás gyerekek addig begyülnek mind az iskoláikba.

A népjóléti miniszter a községi orvosok rendelés, látogatás és műtéti dijairól rendeletet adott ki.

Bejelentette végül, hogy Hadházy Zsigmond főispán a nyugdijazás folytán megüresedett járási tiszti főorvosi állásra dr. Kató Gergely, gyöngyösi tisztiorvost nevezte ki.

A sütőszakosztály válasza a szociáldemokrata sütőmunkásoknak

Kaptuk a következő nyilatkozatot:

Tekintetes Szerkesztőség!

Folyó hó 6-án tartott választmányi ülésen foglalkozott a Sütő, szakosztály vezetősége az augusztus hó 31-iki számban megjelent azon lapközleménnyel, amelyben a szociáldemokrata sütőmunkások helyi szervezete által tartott munkás gyülésről beszámoltak.

Válaszunk a következő:

1. A sütőmesterek szakosztálya megbotránkozással olvasta a munkások ülésén elhangzottakat. Jó izlésünk távol tart attól, hogy az ily durva hangnemben irt beadványokra érdemben válaszoljunk.

2. A sütő munkások vezetősége által felhozott vádak nem felelnek meg a valóságnak, azok önkényes kitalálások.

Debrecen sz. kir. város sütőiparosait soha sem érte vád a miatt, hogy nem állanak hivatásuk magaslatán s nem birnak elég szociális érzéssel munkásaikkal szemben, mert minden érdemes, komoly munkás általunk mindenkor a legteljesebb megbecsülésben részesült.

4. A szociáldemokrata sütőmunkások nincsenek hivatva az összes sütőmunkások nevében nyilatkozni, mert ők a sütő munkásoknak csak egy részét képezik. A sütő munkások jórésze *hála Istennek*, más, nemzeti alapon álló szervezetekbe tartozik. Még kevésbbé jogosultak a tanonckérdést felvetni, — mert azokat mindenféle szervezéstől megóvni a mesterek hazafias és vallásos kötelessége. Tanoncaik neveléséért Isten és ember előtt a mesterek felelősek. A demagogiát tőlük távol kell, hogy tartsuk.

5. A törvényes munkakereteket a debreceni sütőmesterek — egyesek kikapásaitól eltekintve — mindig betartották.

Az 1923. évi XV. t. a kezdésnél egy órát engedélyez előmunkálatokra; ennek az egy órának kihasználását a munkások soha sem ellenezték, mert bérjavitó követelésekre állandóan jól kihasználták.

A legutóbbi béremelési tárgyalás közben lejött Budapestről egy szociáldemokrata vezérük a munkásoknak s ettől kezdve felborult a régi rend s elfelejtkeznek a sütő munkások arról, hogy a sütő ipar közérdekü dolog lévén, nem mindegy, hogy mikor és milyen minőségü árut kap a fogyasztó közönség.

Sértéseik és fenyegetéseik megtorlásáért s védelemért az illetékes hatóságoknál panaszunkat megtettük.

Debrecen, 1928 szeptember 7.

Teljes tisztelettel:

Schneider Mihály,
sz. o. elnök.

Hanner Mihály,
sz. o. alelnök.

A tiszántul legelterjedtebb gyors és jó munkáiról legelismertebb kelmefestő, vegytisztító, gőzmosó, valamint plisszérozó és gouvlerozó intézet **a PALOTAYÉ.**

Telep: Honvéd ucca 9|i. **Telefon:** 10—80
Üzlet: Kálvin tér 5., Bartinyányi ucca 26., Hunyadi uc a 15.

Gyászrovat

Halálozás. Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy felejthetetlen jó feleségem, édesanyukám, leányunk, menyünk és kedves rokonunk Pongor Jánosné Jenei Erzsike, hosszú szenvedés után csendesen elhunyt.

Temetése folyó hó 12-én, szerdán délután 3 órakor lesz a Honvéd ucca 66. számlu gyászházától a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. — A temetést a Dankó temetkezési vállalata rendezi.

Fene Erzsike, élt 5 évet, református. Temetése folyó hó 13-án, délután 3 órakor Mikepércsen lesz.

Özv. Göröncsér Sándorné élt 59 évet. Temetése folyó hó 12-én, délután 4 órakor lesz a Kossuth uccai temető halottasházából, a ref. egyház szertartása szerint. — A temetést Gebauer Károly és T-sa temetkezési váll. rendezi.

Horváth Mihályné szül. Varga Anna élt 57 évet, róm. kath. Temetése folyó hó 12-én, délután 3 órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából. A temetést Gebauer Károly és T-sa temetkezési váll. rendezi.

Varga Andrásné, (volt Ujvárosi Ferencné) élt 40 évet. Temetése folyó hó 12-én, délután 3 órakor lesz a Téglaskert, Létai ucca 74. számu háztól a ref. egyház szertartása szerint, a Várad uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és T-sa temetkezési váll. rendezi.

Kéki Miklósné, szül. Tunyoghy Eszter, élt 25 évet. Temetése folyó hó 12. napján, délután 5 órakor lesz a Kossuth uccai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint. — A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Falczert Margitka élt 21 hónapot. Temetése folyó hó 12-én, délután 3 órakor lesz az egyetemi klnikáról való hazaszállítás után Hajduszoboszlón, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után. — A szállítást Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok és a klinikai orvosi kar szives részvétét, a küldött szép koszoruval, ugyszintén a kedves Intézőnéne s a kedves kollega nővéreknek, hogy virágokkal elhalmozták, nekünk pedig vigasztaló szavakkal, mély fájdalmunkat, felejthetetlen kis Irénkénk temetésén enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket. Bánattól lesujtva édesanyja **Dudás Lajosné és testvérei.**

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti: Az alacsony nyomású képződmény a mai nap áthaladt Debrecenen. A légnyomás reggel óta fokozatosan esett, délután 2 óráig 1.8 mm.-el. A délután folyamán nyugat felől elborult az ég és a napok óta tartó szélcsend után északkeleti élénk, 4 méter másodpercenkénti sebességü légáramlás indult meg, a légnyomás emelkedni kezdett s ezzel az óceáni hideg légtömegek beáramlása is megindult. Sajnos, ez a folyamat ezideig még nem járt csapadékkal.

A hőmérséklet minimuma az elmult éjszaka folyamán 12.9 C volt. A nappali hőmérséklet már ma sem érte el a tegnapi nivót, maximua ugyanis 30.7 C, a tegnapinál 2.5-al kevesebb. A talajtól 5 cm-re a maximum 35.8, 0 cm.-en 41.8, (csökkenés 4.8 C), 15 cm-.en 25.2, 100 cm.-en 19.6 C.

Holnap élénk északi légáramlás mellett még felhös idő várható, a hömérséklet maximuma nem fogja elérni a 30 fokot. Esetleg csapadék sincs kizárva.

— **Dr. Magoss György polgármester a Lukács-fürdőben.** Dr Magoss György polgármester, aki nemrég érkezett haza Karlsbadból, a budapesti Szt. Lukács-fürdőbe útazik további üdülés céljából. Dr. Magoss György polgármester előreláthatólag csak október közepén veszi át hivatalát.

x **Fényképkiállítás! Liener fényképész legujabb felvételeiből, láthatók mütermének, Csapó utca 1. szám alatti kirakataiban.**

— **Az egyetemi év ünnepélyes megnyitása.** Az idei egyetemi év a szokottnál korábbi időben veszi kezdetét, amennyiben már szeptember 22-én, meglesz az ünnepélyes megnyitó, — a szokott programmal.

— **A kir. itélőtábla elnöke szabadságon.** Olchváry Zoltán kir. itélőtáblai elnök, hétfőn reggel hosszabb tartózkodásra Budapestre útazott. A kir. itélőtábla elnöke előreláthatóan október hó végéig lesz hivatalától távol.

— **Porubszky rendőrtanácsos átvette hivatalát.** Porubszky Gyula rendőrtanácsos, a debreceni rendőrkapitányság helyettes vezetője, ma bevonult szabadságáról és átvette hivatalának vezetését.

x **Fülöp Sándorné Benedek Ilona** női kalap különlegességek szalonjában Péterfia utca 42. sz. eredeti párisi modellek óriási választékban rendkivül mérsékelt árakban. Iskolai kalapok, alakitások a legolcsóbban.

— **Csütörtökön ülésezik a jog- és pénzügyi bizottság.** A jog- és pénzügyi bizottság csütörtökön délután 4 órakor ülést tart, melyen több fontos városi ügyet fognak előkészíteni. Debrecen város törvényhatósági bizottságának közgyülését ugyanis szeptember hó végére hívják össze, amikor is számtalan nagyfontosságu ügy kerül a plénum elé.

x **Tankönyv eladás** összes iskolák részére, — használt féláron kapható — csere-, vétel legmagasabb áron. tankönyv kötés, vászonháttal ötvenfillér, mindenkinek, Springernél, főposta mellett.

Fosztóka után rátámadt vetélytársára és bicskával agyonszurta

A tábla helybenhagyta a 6 évi fegyházbüntetést

Ez év januárjában halálosvégü bicskázás történt a Nyiregyháza környéki tanyák között, amikor is Gulya Ferenc Lengyel József barátjával megtámadta vetélytársát: Resták Ferencet s a verekedés során Gulya két késszurással megölte haragosát. Ez ügyben itélkezett másodfokon kedden délelőtt a Tábla Várady-büntetőtanácsa.

Gulya Ferenc és Resták Ferenc földmüves legények közé évekkel ezelőtt engesztelhetetlen harag éke lődött. A legények valamikor baráti viszonyban voltak egymással, egy-két évvel ezelőtt azonban Fedor Boriska, egyik odavaló földmüves leánya miatt összevesztek s azóta a legelkeseredettebb ellenségei lettek egymásnak.

A vetélytársak közül különösen Gulya Ferenc táplált ellenszenvet Resták Ferenc iránt, mert a leány Restákot tüntette ki szerelmével. A gyülölet mind hevesebben forrt idők multával Gulyában s végül is ez év elején egy tengeri-fosztóka alkalmával kirobbantak a lefojtott indulatok.

Az egyik tanyában tengeri-fosztóka volt, amelyre ugy Gulya Ferenc, mint Resták Ferenc is hivatalosak voltak. A fosztóka alkalmával nem került sor tettlegességre, hanem *utána folyt le a legények között az elkeseredett, életrehalálra menő küzdelem.*

Gulya Ferenc megleste és Lengyel József barátjával rátámadt haragosára. Az első összecsapások puszta kézzel történtek, a verekedés során azonban *Gulya bicskát rántott s kétszer egymásután hátba döfte Restákot. Az egyik szurás halálos volt. A kés pengéje a kilencedik oldalbordánál haladt a testbe s átvágta a szivburkot.* A halálos szurás következtében Resták Ferenc pár perc mulva a helyszinen meghalt.

A nyiregyházai törvényszék ez év tavaszán tárgyalta ezt az ügyet s Gulya Ferencet szándékos ember ölés büntettében, Lengyel Józsefet pedig — mint tettestársat — mondotta ki bünösnek s ezért Gulyát 6 évi, Lengyelt pedig 2 évi fegyházbüntetésre itélte. A Tábla a keddi főtárgyaláson a nyiregyházi törvényszék itéletét teljes egészében helybenhagyta.

— **Tanévnyitó ünnepély a Svetits-intézetben.** A Svetits-intézet kedden délelőtt tartotta meg tanévnyitó ünnepélyét. A reggeli órákban sokszáz leány növendék vonult fel az intézet udvarára, ahonnan a Szent A. uccai róm. kath. templomba mentek át. Itt dr. Mellau Márton, pápai kamarás, a Svetits intézet igazgatója mondott szentmisét. A mise után a növendékek ismét a Svetits intézetbe vonultak, — ahol a hátsó udvaron állottak fel. A szokásos tanévmegnyitó beszédet dr. Lindenberger János apistoli kormányzói helynök, prépost-plébános mondotta, aki pontosan körvonalazta az iskola programmját. A tanulókat szorgalomra, jómagaviseletre és vallásos életre intette. A beszéd végeztével a növendékek osztályaikba vonultak. Szerdán reggel már minden osztályban megkezdődik a rendes tanitás.

— **Autószerencsétlenség a Kálvin-téren.** Papp Sándorné született Pach Juliánna, vidékről jött be Debrecenbe. Dolgának elvégzése után az állomáshoz akart menni, amikor a Kálvin-tér 4. szám alatti ház előtt megijedt a villamos csengetéstől és a közeledő autó elé ugrott. Szerencsére az autónak csak a sárhányója érte és igy nem szenvedett súlyosabb sérüléseket. — A D .19—509. számu autó soffőrje ellen megindult az eljárás, bár az eddigi vizsgálat is megállapította, hogy a soffőrt nem terheli felelősség a szerencsétlenségért.

x **Kalapujdonságok** megérkeztek, nagy választékban a **Kalapüzembe,** Piac ucca 9. szám.

— **Dr. Lindenberger János apostoli helynök, prépost ünneplése.** — A debreceni róm. katholikus egyházközség hívei meleg ünneplésben részesitették dr. Lindenberger János prépost-plébánost, abból az alkalomból, hogy 35 év óta papja és éppen tiz év óta főpapja a debreceni katholikusoknak. Vasárnap, amikor rendes misséjét végezte, a kórusról a Szent László dalegylet vegyeskarának kitünően előadott gregroián éneke hangzott el. A mise után alig tért a szeretettel körülvett főpap a plébániára, pár perc mulva a hívek nagy tömege sorakozott fel, élén az egyháztanács tagjaival, az iskolaszékkel, majd az összes katholikus intézmények nagy s díszes közönségével. Dr. Láng Nándor egyetemi professzor, egyházi gondnok tartotta az üdvözlő beszédet. Harmincötéves papi multja ritka példája annak, ahogy egy igazi pap egyházának, hazájának, híveinek s a páratlan jótékonyságnak él. Dr. Lindenberger Jánost láthatólag meglepte és meghatotta a tüntető hívő sereg szeretetének meleg megnyilvánulása. Hálásan mondott érte köszönetet, mert neki minden boldogsága híveinek a szeretete és ragaszkodása. Délben az asztalnál Mellau Márton leánygimnáziumi igazgató köszöntötte az ünnepelt főpapot.

Hotel PANNONIA-Pensio
Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegü pensió a Lidó centrumában a fő útvonal mellett a strand közelében, trópikus flórájú kert közepén.
Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.
Szobái tágasak, világosak és abszolut tiszták.
Több tagú családoknak egymásba nyiló szobákból álló lakosztályok.
Valamennyi szobában vizvezeték hideg-meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitünő magyar—francia konyha.
Prospektus kérésre — Portás az állomáson.

A Duce kézcsókja

Mindig a tiszteletnek a jele a kézcsók, de ha nagy ember, hatalmas ember adja az egyszerü, de lélekben sokat szenvedett és kiállott embernek, akkor az a kézcsók nem több, mint tisztelet, több, mint kitüntetés, mert akkor az a kézcsók a nagy lélek áldozata a rangban egyenlő nagy léleknek!

Az olasz hadgyakorlatok alatt Mussolini, a mindenható Duce kezet csókolt egy egyszerü olasz asszonynak, akinek egyéb érdeme nem volt a Duce előtt, csak az, hogy földi életének támaszát, a férjét és két viruló fiát siratta el mint hősi halottakat. Nem pózból, nem a nagyság leereszkedésének reklámos izü látványosságából hajlott meg a Duce dereka arra a kézcsókra, — legalább is szeretném azt hinni, ha Mussolini multját nézem — hanem a fiui és hitvesi tisztelet ellenállhatatlan ösztöne volt az, mely alázattal tisztelte meg az egyszerü olasz hadiözvegyet azzal a kézcsókkal.

Nyilván sebet gyógyitott és fájdalmat enyhitett a kézcsók az olasz napégette kérges kezen, de ez a lélekdiktálta szent megalázkodás nemcsak annak az egy anyának és hitvesnek szólt, hanem minden fiát siratő anyának, minden hitvest gyászoló asszonynak.

A Duce pedig csak nőtt a világ szemében, mert ahol ugy megbecsülik az anyát és a hitvest, ott jövője van a mának és talaja az emberszeretetnek.

Sz. R. I.

x **Német nyelvoktatás iskolás gyermekeknek** délután. Hat éven aluli gyermekeknek német játékdélelőttök. Piac ucca 34. Német Gyermek otthon.

x **Angol, francia, német, olasz, s spanyol** stb. nyelveket tökéletesen elsajátithatja a **Rose Nyelviskolában,** Bika épület, (mozi bejárat). Beiratkozás és felvilágositás egész nap.

— **A kolozsvári városházától elbocsájtottak 83 magyar tisztviselőt.** Ujabb szomoru jelenség hirét vettük Kolozsvárról, 83 magyar városi tisztviselőt, akik szabályosan eskütt tettek és már közel tiz éve dolgoznak a román impérium alatt, máról holnapra kitették a szerencsétleneket a hivatalból és estek a nehéz és sanyaru sorsu munkanélküliségbe. Méltó megdöbbenést keltett Kolozsváron a rettenetes rendelet hire, mig nálunk csak felháborodással lehet erről az ujabb qualifikálatlan tettről nyilatkozni.

x **Orvosi hir.** Dr Forbát Ernő szabadságáról hazaérkezett, rendelését bőr, nemi és urologiai betegeknek megkezdte. Simonffy ucca 7. Telefon: 5—02.

x **Német nyelvtanitás.** Magas társalgási német nyelvből, ugy kezdőknek, mint haladóknak, jutányos áron, alapos német órákat adok. Kivánatra házhoz is elmegyek. Ernyeyné, Darabos ucca 48. szám.

— **Gyorsjáratu motorkezelői (autóvezetői) tanfolyam** nyilik meg e hó 14 napján, a fa- és fémipari szakiskolában (Széchenyi út 2.) hol a kisipari motorokon kivül a különböző rendszerü gépjárművek ismertetésével, részletesen foglalkoznak. A tanfolyam tartama hat hét. A tanfolyam elméleti oktatása az esti órákban történik, ennek tandija 29.30 f, az autóvezetési gyakorlat a nappali időben tartatik, ennek dijazása 90 pengő. Bővebb felvilágositást az igazgatóság ad.

Mennyi az analfabéták száma Debrecenben

Nyilatkozat

„Csökken az analfabéták száma Debrecenben“ cimü cikk a törvény hatósági közgyülésen mondott beszédem cáfolatául próbálja beállitani az analfabéták összeirásáról közölt adatokat.

Kijelentem, hogy amit mondottam, nem volt tévedés. Ha kell, megismétlem.

A Népnevelési Egyesület segélykérése támogatásával kapcsolatosan azt mondottam, hogy ezt a nemes célért küzdő egyesületet támogatni kell, mert ez az analfabétizmus, a tudatlanság, a sötétség ellen küzd. Ha — folytattam — nem volna meg ez az egyesület, meg kellene alakitanunk, mert sok az analfabétánk, mert ha a legközelebbi népszámlálási adatokat nézzük, olyan sötét pontokat látunk a mi városunk neve mellett, melyeknek látása arcunkba kergeti a vért.

Nem állok elő kétségbevonható adatokkal. Hogy az emlitett „sötét pontot“ meglássuk, nyissuk fel a legközelebbi hivatalos statisztikai adatok 69. számu könyvét. A 238. lapon, a 22. sorban igazolja állitásomat, mely szerint a legközelebbi népszámláláskor volt a határunkban olyan körzet, hol az analfabéták száma *52.2 százalék* volt. Erre céloztam beszédemben.

Mocsári László.

x Tekintse meg Liener műtermének legujabb művészi arcképsorozatát.

— Egy román állampolgárt a dévai szigurancia áttett a határon. Gombó Samu, marossolymosi illetőséggel biró román állampolgárt, minden miniszter tanácsi határozat ellenére, Bredeanu, dévai szigurancia főnök, kiutasitott románia területéről. Az ujabb basáskodás ezerszer ismételt bizonyitéka szolgáltatás a romániai kisebbségi élet türhetetlenségéről.

— Visszaéltek a más nevével. — Szeptember 1-i számunkban közöltünk egy segélykérési cikket, egy hozzánk érkezett levelezőlap alapján. — Arról volt szó a levelezőlapon, hogy Szatmári Józsefné, Biharitelep, Malvin ucca 4. szám alatti 4 gyermekes anya segélyt kér, tekintettel arra, hogy beteg és súlyos anyagi helyzetben van. Ugy látszik valaki rutul visszaélt Szatmári Józsefné nevével, u. i. tegnap este megjelent szerkesztőségünkben Szatmári József vásári kereskedő, aki kijelentette, hogy hála Istennek felesége nem beteg és nincsenek nyomorban. Nyilvánvaló, hogy, vagy valami dúrva tréfáról, vagy valami haragosának intrikájáról lehet szó. Közben egy jószivü adakozó 3 pengőt el is juttatott a megadott címre, ezt természetesen Szatmári József nem fogadta el a posta kihordótól s a pénz jelenleg a Nyilastelepi postán van, letétbe. Ezúton kéri Szatmári József, hogy a pénz küldője vegye át az összeget a Nyilastelepi postán.

x Tankönyvek az összes iskolák részére beszerezhetők, használt tankönyvek félárban. Antalfy József könyv- és papirkereskedése, Szent Anna- és Varga utca sarok.

— Csikó a villamos alatt. A Nyugoti ucca 6. számu ház előtt a villamos elütötte Fülöp Imre gazdálkodó öthónapos csikóját. Az állatott a vágóhidra szállitották.

Öt napi elzárásra itélt a rendőrség egy debreceni kereskedelmi ügynököt

Sulyos büntetésben részesülnek, kik hajtási engedély nélkül motorbiciklit vezetnek

Egy debreceni kereskedelmi ügynök felett itélkezett ma a rendőrbiróság, mert motorkerékpárjával ismételten kihágást követett el. A mai tárgyaláson dr. Varga László rendőrfogalmazó, — tekintettel arra, hogy most már harmadszor áll hasonló kihágásokkal terhelten a rendőrbiróság előtt Darvas Ferenc ügynök, — igen szigoru itéletet hozott.

A rendőrség kihágási osztálya a közelmultban eljárást inditott Darvas Ferenc, 23 éves, Piac utca 61. szám alatti lakos, kereskedelmi ügynök ellen, mert anélkül, hogy motorhajtási engedélye lett volna, motorbiciklivel járt a városban, — ezenkivül pedig gépére idegen rend számot szerelt fel és nem volt nála — amikor a rendőr igazolásra szólitotta fel — motorigazolványa.

A mai tárgyalás folyamán megállapitást nyert, hogy Darvas hasonló kihágásért kétszer volt büntetve. Először 30, másodszor pedig 60 pengő birsággal sujtotta a rendőrség.

Tekintettel arra, hogy jelen esetben visszaesés ténye fordult elő,

dr. Varga László rendőrbiró, Darvas Ferenc kereskedelmi utazót 5 napi elzárásra itélte.

Darvas az itélet ellen felebbezett.

— Tituleseu volt román külügyminiszter lakásába betörtek. Bukarestből jelentik: hogy nagy izgalmat keltett a román fővárosban az a hir, mely szerint a Titelescu palotába betörők jártak és ott a palota ebédlőjében levő értékekhez hozzá sem nyultak, ellenben egy szomszédos szobában levő iratokat mind egy szálig elvitték. Titelescunak táviratoztak a lopásról, melyre azt a táviratot küldte a volt külügyminiszter, hogy csak teljesen értéktelen feljegyzéseket vihettek el magukkal.

— „Szilágyi Lajos főtanácsos, a vármegyei számvevőség uj főnöke“ cimmel megjelent hirünkkel kapcsolatban arról értesitenek bennünket hogy a hajduvármegyei számvevőség jelenlegi főnökének eddig nincs tudomása arról, hogy Szilágyi Lajos főtanácsost utódává kinevezték volna.

— Elveszett revolver. A Széchenyi, Piac és Rákóczy ucca útvonalán egy Lüttichi Klement gyártmányu 16204 gyártási számú, belga szolgálati ismétlő pisztoly elveszett. A fegyvert a megtaláló ugy sem használhatja, mivel szolgálati s igy csakis személyre szól s külön engedély nincs rá. A megtaláló kéretik, hogy a pisztolyt Szabó Gyula rendőrkapitánynak, a rendőrség elnöki osztályába, az 58. számu szobába szolgáltassa be.

— A milliárdos Stirbey örökség ügye. Schütter Miklós, bécsi fiatalember, perrel fenyegetődzik, hogy elfogja perelni a Stirbey hercegek milliárdos vagyonát. A fiatalember édesapja, Schütter György, természetes fia volt Stirbey György hercegnek, — mely feltünést keltő hírt — állitólag — bizonyitja az is, hogy a bécsi Szent Háromság plébániáján megtalálták azt az okiratot, mely igazolja Schütter követelését. Az előkerült okirat szerint maga Stirbey herceg irta be a regiszterbe 1883-ban, hogy Schütter Györgyöt elismeri természetes fiának. A bonyolult ügy iránt nagy érdeklődéssel vannak Romániában.

— A hajduböszörményi „Törekvés“ dalkör szüreti mulatsága. Vasárnap, szeptember hó 9-én, fényes szüreti bált rendezett a hajduböszörményi „Törekvés“ dalkör. Délután három órakor jelmezes menet vonult végig a város nagyobb uccáin, melynek mókás alakitásait a kisérő tömeg nagy derültség mellett követte uccáról-uccára. A felvonulás után este 8 órai kezdettel jól sikerült táncmulatság volt, amely a legjobb hangulatban reggel 4 óráig tartott.

— A ravasz pékinas, aki elsikkasztotta a kenyér árát.. Timár Imre 18 éves hajduböszörményi fiu, pékinas volt Fohn Józsefnél hajduböszörmény benn Reggelenként a pékárut Timár Imre hordta szét az üzletekbe és ő szedte össze időnként az árunak az árát is. A múlt héten feltünt Fohn Józsefnek, hogy a vásárlók ,akik eddig pontos fizetők voltak, nem fizetnek. Az inast elküldte inkasszálni, de az azzal tért vissza állandóan, hogy a vevők nem tudnak fizetni. Fohn végre maga indult el inkasszálni és a legnagyobb meglepetéssel konstatálta, — hogy a vásárlók mindenütt nyugtával tudják igazolni, hogy átadták a pénzt Timár Imrének. Timár Imre mintegy 100 pengőt sikkasztott igy el, amit el is költött, amire gazdája észrevette. A hajduböszörményi csendőrség Fohn József feljelentése alapján letartóztatta Timár Imrét és átadta a debreceni kir. ügyészségnek.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Özv. Szemere Imréné ref. 58 éves, Andrássy út 44.; — Varga Juliánna rk 14 napos; — Pongor Jánosné ref. 32 éves ,Hovéd ucca 66. — Búzás István ref. 14 hónapos, Appafája 13. — Tokai Imre ref. 10 hónapos, Haláp 38. — özv. Tóth Józsefné ref. 39 éves, Hajdu szovát, — Paczelt Margit ref. 22. hónapos, Szoboszló, — Horváth Mihályné rk. 57 éves, Mikes K. ucca 37.

Dalmi kalapos

Pőspöki palota, II. udvar.

Oszi modell kalapok megérkeztek, a legujabb szinek és formák. Régi női- és férfikalapokat szakszerüen ujakká varázsolok, a legolcsóbb árak mellett.

Csak egy mosolyt

— Azt beszélik, hogy a vőlegényed csodagyermek volt.

— Hogy-hogy ?

— **Négyéves korában** már épp annyi esze volt, mint ma.

*

Turista: Hallja, vendéglősné, micsoda piszkos ágyba akar engem itt fektetni ?

Vendéglősné: No de kérem ! Abban az ágyban legutóbb három hétig aludt egy ur, aki volt olyan ur, mint az ur és még se volt neki ellene semmi kifogása.

*

— Édesem, bemutatom neked barátomat. Most érkezett haza a Kanári szigetekről.

— Nagyszerü ! akkor bizonyára fog nekünk valami **szépet fütyülni !**

*

Férfi: Az én legfőbb filozófiai alapelvem : semmin sem csodálkozni.

Leány: No, akkor én se csodálkozom.

— Min ?

— Azon, hogy maga olyan hálátlanul unalmas.

x Uj fényképkiállitás Liener fényképésznél, Csapó ucca 1. szám alatt.

— Születések: Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Szalkai Árpád cukrász, fiu Árpád; — Módos Mihály lakatos, leány Julia; — Oláh Mihály kocsis, leány Margit; — Szabó János napszámos, leány Mária; Szele Lajos bánya-tiszt, fiu Barna; — Nagy Gyula szabósegéd, leány Anna; Grünfeld Fülöp kereskedő, I. Aliz; — dr. Márffy Ede egyetemi t. I. Marianna Varjassy Imre kovácsmester, fiu Lajos.

x Látszerészeti szaküzletemet áthelyeztem Csapó ucca 12. szám alá. Nagy Kálmán látszerész. — Javító műhely.

— Ötévre kitiltották Debrecenből és mégis visszajött. A debreceni rendőrség kihágási osztálya, nehány hónappa lezelőtt csavargásért és közveszélyes munkakerülésért vonta felelősségre Mészáros Eszter nádudvari lakost, aki hosszú ideig élt Debrecenben, de semmi néven nevezendő foglalkozást sem tudott felmutatni. Az itélet szigoru rendelkezéseket tartalmazott, mely szerint Mészáros Esztert öt évre kitiltja Debrecen város területéről. Mészáros Eszter azonban a kitiltás dacára visszajött. Az uccán azonban egy rendőr felismerte és előállította a rendőrségen, ahol őrizetbe vették. Tiltott visszatérés miatt vonta felelősségre Mészáros Esztert dr. Varga László fogalmazó, rendőrbiró. Kihallgatásakor a leány azzal védekezett hogy rokoni látogatás céljából jött csak a városba. Varga Esztert a rendőrbiró tiltott visszatérés miatt 30 napi elzárásra itélte, a büntetés kitöltése után pedig illetőségi helyére tolcncolják.

x Vidéki utra legjobban útazik, a Fortuna bérautóval. Megrendelhető Csapó ucca 10. szám alatt. Telefon 3-20. szám.

x Idegenek és vidékiek figyelmébe. A *„Debreceni Kalauz“ 180 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára részletes térképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.*

Siremléket Szathmáry Zoltánnak

A tragikus sorsu Szathmáry Zoltán iró és hirlapiró siremlékére tegnap a következő adomány érkezett.

A debreceni Ipartestület 1928. évi szept. 6-án tartott előljárósági üléséből	10.— P
Eddigi gyüjtésünk:	348.30 P
Összesen:	358.30 P

A gyüjtést folytatjuk. További adományokat a kegyeletes célra elfogad a „Debreczen“ szerkesztősége.

—**Romániában esik a hó.** Jassyból jelentik, hogy a Ceahlua-havasokban váratlanul nagy hóesés volt.A havazás a jassyi sport- és zeneegyesületek által rendezett kirándulás tagjait a hegyekben érte, ahonnan csak nagy nehezen és sok viszontagság után tudtak elmenekülni.

— **Megkezdődött az aranykoszorusmester verseny bírálata.** A II Országos Kézművesipari tárlat aranykoszorusmesterversenynyel van egybekötve. A büszke cimért közel ezer fővárosi és vidéki, kiváló kézművesiparos kelt versenyre, a különböző szakmákban. Az aranykoszorusmesteri címet minden iparágban csak egy kiállító nyerheti el, ami még csak jobban fokozza a versenyzők vágyakozását, a kitüntető cím elnyeréséért. A versenyzők munkáinak elbírálását iparművészekből és szakemberekből álló bizottságok végzik és ezek döntenek afelől is, hogy melyik vidéki ipartestület csoportos kiállítói érdemlik az Országos Iparegyesület ezüst vándorkoszorúját. Ezt a vidéki kézművesipar fejlettségét és tudását hirdető elismerést eddig a ráckevei és debreceni ipartestületek kiállítói nyerték el mig most a győri, debreceni és békéscsabai ipartestületek versenyeznek a vándordíj elnyeréséért. A bíráló bizottságok tegnap kezdték el működésüket.

— **Gyujtogatásért letartóztatott szállodás.** A szabadkai jelentés szerint Mitrovicán kigyulladt a Jaran szálló és a padláson elhelyezett robbanó anyag felrobbant. A robbanás következtében egy tüzoltó meghalt, egy élet veszélyesen, hat könnyebben sebesült meg. A szálloda tulajdonosát Lunyevics Viskot letartóztatták, mert alapos a gyanu, hogy a szállodát maga gyujtotta fel, hogy megkapja a negyedmillió dínárt kitevő biztosítási összeget.

Csapó utca három

Ezt a cimet jól jegyezze meg!

Itt van

Fülöp Miklós

bádogos- és vizvezetékszerelő mester üzlete. - TELEFON 9-17.

Ha Önnek csatornázás kell, vizvezetéket akar, bádogos munkákra van szüksége, vagy ha fürdőszobát akar felszereltetni, forduljon hozzám bizalommal, szakszerü munkát adok jutányos áron. Költségvetés dijtalan.

Elütött egy autó az állomás előtt egy tizenkétéves leányt

Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt kedden reggel a nagyállomás előtt. A forgalom tetőpontjára emelkedett, az utasok százai tódultak ki az indóház kapuján az uccára, amikor egy autó elgázolta egy gyümölcsárus asszony 12 esztendős leányát.

A szerencsétlenség a járókelők szemeláttára történt és olyan hirtelen következett be, hogy senki sem tudta megakadályozni. Az autó természetesen azonnal fékezett és felvette a szerencsétlenül járt gyermeket, aki eszméletlenül feküdt a kövezeten.

Pillanatok alatt nagy csődület gyült össze a gázoló autó körül. — Nemsokára megérkezett a rendőr is, aki megállapitotta, hogy a szerencsétlenül járt kisleányt Pozsák Annának hivják és Pozsák Jánosné gyümölcsárus asszonynak a leánya.

A sebesültet beszállitották a klinikára, ahol azonban megállapitották, hogy sérülései csak könnyebb természetüek. Bekötözték sebeit és azután átadták anyjának, aki laká sára szállitotta.

A gázoló D. 22—850. számu autó vezetője ellen megindult a rendőri eljárás.

— **Fővárosi és vidéki asztalosmesterek tanácskozásai.** Az Asztalosmesterek Országos Szövetsége tanácskozásra hivta egybe a vidéki csoportok vezetőit, hogy a fővárosi vezetőkkel együttesen állapitsák meg a szövetség munkaprogrammját és a szakma helyzetének megjavitása érdekébe teendő lépéseket. Az értekezleten Szeged, Miskolc, Győr, Székesfehérvár, s Kispest, Pesterzsébet, Kiskunfélegyháza, Kaposvár, Békéscsaba, Gyula, Gyula, Pécs, Csepel, Ujpest stb. asztalosiparossága képviseltette magát. Az értekezleten Nagy Antal elnök ismertette az asztalosipar helyzetét. Füredy Lajos titkár terjesztette elő a szövetség munkaprogrammját, melyet az értekezlet Körmendy Mátyás felsőházi tag, Bessenyei Gyula (Debrecen), Leelőssy Albert (Békéscsaba), Czák István (Székesfehérvár), Bájer József (Pesterzsébet), Barát István (Gyula), Sájber Károly (Kiskunfélegyháza), — Szalai József (Debrecen), Mátray A. (Kaposvár) és mások hozzászóllásai valamint a javaslatai után elfogadott. A gyülés résztvevői délután együttesen megtekintették a Kézművesipari Tárlatot.

— **Beiratkozások a Népszerü Főiskolai Tanfolyam nyelvi kurzusán.** E héten megkezdődtek az Egyetemi gondnoki hivatalnak, a Kollégium épület első emeletének 38. számu szobájában elhelyezett hivatali helyiségben a beiratkozások, a Népszerü Főiskolai Tanfolyam nyelvi kurzusára. A nagyszámu jelentkezések ellenére is a beiratkozások a legsimábban folynak, mert a Gondnoki hivatal az esetleges kellemetlen torlódások elkerülése végett a jelentkezéseket reggel félnyolctól, délután 2 óráig eszközli. A nyelvi kurzusra való mostani nagyszámu beiratkozás is igazolja, hogy a közönség megértő lelkesedéssel karolja fel a Népszerü Főiskolai Tanfolyam elnökségének ezt a hézagpótló intézményét, amely félévről félévre és több hallgatóval foglalkozhatik. A tanfolyam vezetősége gondoskodni fog az egyes nyelvi kurzusokon belül a megfelelő tagozódásról, hogy minden hallgatónak meg legyen az alkalma arra, hogy magával egyenlő tudásu társakkal részesülhessen nyelvi oktatásban.

— **Százezer pengős hütlen kezelési vád.** Budapestről jelentik: A Filatori Gáti textilmüvek r.-t. feljelentette saját vezérigazgatóját, Weisberger Ferencet, továbbá Müller Ferenc előmunkást és Plesse Sándor budapesti textilkereskedőt. A gyár vezérigazgatóját és az előmunkást hütlen kezeléssel, Plesse kereskedőt pedig orgazdasággal vádolják. — A kár többszázezer pengő.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK HUZÁSA

Az osztálysorsjáték folytatólagos huzásán 1500 nyereményt huztak ki, köztük a 10,000 pengőst, ami a 37608 számu sorsjegyre esett.

Holnap, szerdán szünet s igy a következő huzás 13-án, csütörtökön lesz, reggel fél 9 órakor.

10.000 pengőt nyert: 37608.

2000 pengőt nyert: 1999 37271.

1000 pengőt nyert: 25877 35964 37209 64689.

600 pengőt nyert: 15094 38865 53866 60796.

500 pengőt nyert: 986 2205 4471 8962 15800 16765 20934 25190 46519 47816 48232 48813 50215 52520 52837 53586 53754 64597 66614 67362 68903 68927 72880 74140 75442.

200 pengőt nyert: 161 1342 2984 3576 6532 7190 8356 10187 11894 14389 15650 17729 19794 20098 20615 21722 21931 22168 22496 22900 24781 24815 24476 24845 25605 25642 25773 26407 26941 29221 30026 33213 33911 37257 37491 38182 38392 38772 40482 40631 41617 42799 43301 43794 44695 45915 47146 47172 47240 47722 48496 48990 49093 51085 51698 51901 52107 52585 54123 54711 54974 58778 59119 59931 60603 60679 61163 62136 62257 62973 64508 65052 66196 68077 68192 68231 68302 71376 71515 73018 73066 73408 73890 74075 77021 77248.

— **Három zsák tengerit lopott.** A rendőrség letartóztatta Goivacs István paraszt gazdálkodót, aki három zsák tengerit lopott. Kihallgatása után a tengeritolvajt a rendőrségi fogdában helyezték el, az eljárás tovább folyik ellene.

— **Bosnyákok a rendőrségen.** Tegnap este a központi ügyeleten két bosnyákot állitottak elő, akiket már egyszer kitiltottak Debrecen területéről és mégis visszatértek. Dumonie Stipo és Orujum Ivan, bosnyák nemzetiségü jugoszláv állampolgár, vásári szövetárusokat néhány hónappal ezelőtt öt évre kitiltotta Debrecen területéről a rendőrség. A két bosnyák a tilalom dacára visszatért. Mindkettőt őrizetbe vették és megindították ellenük a kihágási eljárást.

Nemzetközi Magánnyomozó és Hiteltudósitó iroda

Budapest, IX. Üllői-út 61.

cégt. Matkovich ny. rendőrfelügyelő.

Legdiszkrétebben *nyomoz, megfigyel, informál,* szakszerü *hiteltudósitást* nyujt, *adósokat nyilvántart* ugy bel- mint külföldön.

Utlevél, vizum, honositási, iparügyi adó és pénzkölcsön stb. ügyekben gyors és eredményes tanácsot ad. — *Válaszbélyeg. — Képviselők mindenütt kerestetnek.*

A bolgár határőrök megtámadtak egy román falut

Konstanzai jelentés szerint a 16. számu bolgár határállomás katonai tüz alá fogta Turgunel román falut. A faluban nagyon sokan megsebesültek, ugy, hogy a lakosság a mezőkre menekült. A megrémült lakosság védelmére sietett a legközelebbi román határőrség katonasága, mire a bolgárok visszavonultak. Bukarestben kinos feltünést keltett a határincidens.

MOZGÓSZINHAZAK MÜSORA

URÁNIA: Bakfiskirálynő, szinmű. Főszereplők: Ossi Oswalda és Alfons Fryland; megelőzi: Tenger fantomja, dráma. Főszereplők: Wanda Hawley és Theodor von Eltz.

VIGSZINHÁZ: Karin Michael világhirü drámája: Szent hazugság, társadalmi dráma, főszereplők: Mindszenthy Mária, Otto Gebühr.

Péntektől — VIGSZINHÁZBAN Az ügyvéd és a férje és Senorita. URÁNIáBAN: Zoro — Huru. Erő és szépség.

METEORBAN szerdán: „A asszony és a pénz (Szerelem és üzlet). Izgalmak és gyönyörüségek filmje 7 felvonásban. Eve Francis és Gabriel-Gabrio, a Nyomorultak főszereplőjével — és Huszárélet gyöngyélet 7 felvonásban. Anita Doris és Bruno Kostnerrel. Előadások 7 és 9 órakor.

x **Magyar munkásnak** ad kenyeret, ha harisnyáit *Benyáts Emil* gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac ucca 18. szám. Tisza-palota.

Textilüzleti berendezés

alig használt

eladó.

CIM A KIADÓBAN.

Olcsóbb lett a sertéshus.

1 kg. töviskes vagy karaj	2.60 f.
1 kg. sódarhús csontnélkül	2.60 f.
1 kg. sódar csonttal	2.40 f.
1 kg. vékonyoldal	2.— f.
1 kg. bőrös hús	1.40 f.
1 kg. köröm	—.80 f.

Takács hentesnél

városi bérház, Simonffy utca

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, szeptember 12.

Budapest 557.5 (3) (20) 9.30 Hírek, közgazdaság. 11.45 Hírek, közgazdaság ,s közben 12 órakor déli harangszó az egyetem-téri templomból, — utána Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. 1 Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 3 Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 3.30 A Magyar Rádió Ujság Morse tanfolyama. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 5 Kalotaszegi népmesék. 5.45 Ballet-délután. (Zenekari hangverseny). 7 Hangay S. a „Nemere" c. kötetéből részleteket olvas fel. 7.30 Olasz nyelvoktatás. 8.15 Svájci est. 10 Pontos időjelzés, hírek, és időjárásjelentés. 10.30 Gramofonhangverseny. (Művész és táncelemezek).

Külföld: 11 Bécs: Zene. 12.10 Langenberg: Gramofonzene. 1.30 Barcelona: Trió. 4 München: Kamarazene. Zürich: Délutáni hangverseny. — 5 Brüsszel: Tánczene. Prága: Jazz-band. 5.10 Bécs: Hangverseny. 5.30 Róma: Szórakoztató zene. 6 Hamburg: Tánczene. 6 Breslau: Francia nyelv 7.16 Stuttgart: Spanyol lecke. 8 Zágráb: Cigányzene. 850 Nápoly: Zenekari hangverseny. 9.30 Oslo: Gramofon tánczene. 9.40 Stockholm: Tánczene. 10.15 Leipzig: Tánczene. 10.30 Berlin: Zenekari hangverseny. 10.35 Milánó: Tánczene. 11 Koppenhága: Tánczene.

Az Ujvárosi-uti Olvasókör szüreti mulatsaga

Mint már jeleztük, az Ujvárosi-uti Olvasókör e hó 15-én, szombaton este 8 órakor tartja meg nagysikerünek igérkező szüreti mulatságát. A szüreti mulatság változatos és ötletes megrendezésére az Ujvárosi-uti Olvasókör mindig különös gondot fordit, mely különben is az Olvasókör évzáró mulatsága, amelyen rendszerint az ottani kertségi birtokosok, kertészek, általában a környékbeli polgárság igen nagyszámban szoktak megjelenni. — A rendező bizottság éppen ezért a legnagyobb figyelemmel és körültekintéssel tett meg minden intézkedést, hogy a Kör e mulatságához füződő hagyományos jó emlékek továbbra is fenn maradjanak. Gondoskodott egyébként arról is, hogy az ifjuságnak kifogyhatatlan jó kedélyét elsőrendü cigányzenekar tartsa ébren s az ilyenkor szokásos bohóságok ezuttal se maradjanak el. Az ajándéktárgyak, melyek már a szétküldött meghivókban is jelezve voltak, a legszebbek közé tartoznak. A csokrokat a kitünő izléséről ismert *Simkovits* Béla virágkertész fogja készitenj az áldozatkész köri tagok által felajánlott szebbnél-szebb virággyüjteményből. — Bár a rendezőség e mulatságra meghivót a legszélesebb körben küldött szét, mindazonáltal, akik nem kaptak volna, de a multságon részt venni óhajtanak, az idő rövidségére való tekintettel, ezuton hivatnak meg. — Belépti dij vigalmi adó nélkül 1 pengő. Felülfizetéseket a Kör könyvtárának gyarapitása céljára köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz az elnökség.

Böröndöt, retikült, pénztárcát
a készitőnél vegyen
FEUERMANN böröndösmester
Debrecen, Piac-u. 26. (Gambrinus passage)

SPORTHIREK

AZ IFJUSÁGI DIJMÉRKÖZÉS ELSŐ FORDULÓJA

Megirta a „Debreczen", hogy nyolc ifjusági egyesület kétfordulós körmérkőzés rendezését határozta el. Most játszották le az első fordulót, melynek eredményei a következők:

PIFC—Kinizsi 2:1 (1:1). A gólokat Nagy Béla, Haja János (PIFC) és Juhász I. lőtték.

Asztalos—Ferenc József 7:0 (3:0).
Jókai—Kossuth 8:1 (1:0).
Testvériség—Turul 4:2 (2.2).

KISORSOLTÁK A II. OSZT. BAJNOKSÁG MÉRKŐZÉSEIT

A keleti kerület II. osztály sorsolását a következőképpen ejtették meg:

Debreceni alosztály: Szeptember 30: P. MÁV—Hajduszoboszlói levente, Homokkert—BIKSE. Október 7.: P. MÁV—Homokkert, Hajduszoboszlói levente—BIKSE. Október 14.: BIKSE—P. MÁV., Hajduszoboszlói levente—Homokkert.

Szabolcsi alosztály: Szeptember 30: Ny. Munkás—Debreceni Husos, Ny. Vasutas—Debreceni Székgyár. Október 7.: D. Husos—Ny. Vasutas, D. Székgyár—Ny. ÖTSE. Október 14.: Ny. Vasutas—NyÖTSE, D. Székgyár—Ny. Munkás. Október 21.: NyÖTSE—Ny. Munkás, D. Uusos—D. Székgyár. Október 28.: Ny. Munkás—Ny. Vasutas, NyÖTSE—D. Husos.

Pályaválasztók az előálló egyesületek.

Kiválogatták az olaszok ellen a magyar atlétákat.

Tegnap este tatotta a MASz nemzetközi bizottsága válogató ülését a vasárnapi olasz—magyar versennyel kapcsolatban. A válogatás a következő eredményt hozta:

100 m: Raggambi, Gerő (Odry).
400 m: Barsi, Gerő II. (Szala').
800 m: Szabó, Belloni (Ferihegyi).
1500 m: Marton, Gyulai (Ferihegyi).
5000 m: Szerb, Belloni (Hevele).
Magas: Késmárki, Orbán, Tóth (LASE).
Távol: Farkas, Püspöki (Orbán).
Diszkosz: Egri, Malvalits (Donogán)
Gerely: Szepes, T. Szabó (Gyurkó).
Staféta: Gerő, Raggambi, Szalai, Barsi.

Ez évben is megrendezik a Vidéki Kupa-mérkőzéseket

A vidéki I. ligabeli professzionista egyesületek vezetősége elhatározta, hogy a tavaly jól bevált Vidéki Kupa-mérkőzéseket ez évben is megrendezik. Most azonban más rendszer szerint, körzetre osztva és kieséssel. Ennek folytán őszszel a Bástya és a Bocskay játszik kétszer egymással, ugyanigy a Sabaria és a Somogy is kétszer kerül szembe. Tavasszal aztán a két győztes együttes játsz'k kétszer döntőt.

Felhivom a DTE ökölvivó szakosztályának tagjait, hogy folyó hó 12-én, ma este pontosan 8 órakor az egyesület tornacsarnokában tartandó fontos szakosztályi ülésen okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Tárgysorozat: a szakosztály tréning óráinak megállapitása. Verseny előkészitése. Paulovics Pál elnök.

Ki akar boxoló lenni

A DTE ökölvivó szakosztálya rendszeres tréning óráit folyó hó 12-ével megkezdi. A szakosztály elnöksége felkéri mindazokat, kik az ökölvivást versenyszerüen akarják kultiválni, jelentkezzenek az egyesület tornacsarnokában — Péterfia utca 76. szám alatt — minden hétfn, szerdán és pénteken este 7-től 9-ig tartandó tréningeken. A szakosztály vezetősége október hóban egy nagyszabásu verseny keretében fogja a szakosztály tagjait a nagy nyilvánosságnak bemutatni.

FELHIVÁSOK

A DTE futball csapata ma délután **tréninget, este 9 órakor pedig igen fontos ügyben** szakosztályi ülést tart a Kösztner-féle étteremben, Alföldi pince.

Felkérem a PIFC játékosait, hogy **szerdán délután 4 órakor a DTE pályán tréningen** okvetlenül teljes számban jelenjenek meg. Intéző

Felkérem a Jókai FC összes játékosait, hogy szerdán este 8 órára a klub helyiségében megjelenni sziveskedjenek Tárgy: a vasárnapi csapat összeállitás Intéző.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 26.20—26.40, 78 kg-os 26.40—26.60, 79 kg-os 26.65—26.85, 80 kg-os 26.85—26.95, felsőtiszai 77 kg-os 26.15—26.35, 78 kg-os 26.35—26.55, 79 kg-os 26.60—26.80, 80 kg-os 26.80—26.90, fejérmegyei, bácskai és dunántuli 77 kg-os 26.05—26.25, 78 kg-os 26.25—26.50, 79 kg-os 26.50—26.70, 80 kg-os 26.70—26.80, pestvidéki 77 kg-os 26.10—26.30, 78 kg-os 26.30—26.55, 79 kg-os 26.55—26.75, 80 kg-os 26.70—26.80 Rozs pestvidéki 24.70—24.90, más 24.70—24.90, Árpa I-a 26.50—27.00, közép 26.25—26.50, sörárpa felv. 28.50—29.50, egyéb 27.50—28.50. Köles 26.75—27.50, Repce 45.00—46.00, Zab I-a 25.75—26.00, közép 25.10—25.50, Tenger tiszántuli —, egyéb 31.50—1.735, Korpa 20.75—21.00.
Buza októberre 26.64, 26.60, 26.54, 26.56, zárlat 26.58—26.60, márciusra 29.06, 29.10, 29.02 29.04, 29.10, 29.02, 29.06, zárlat 29.04—29.06, májusra 29.90, 29.96, 29.86, 29.92, 29.86, 29.92, zárlat 29.90—29.92. Rozs októberre 25.50, 25.58, 25.54, 25.64, zárlat 25.62—25.64, márciusra 27.96, 27.94, 27.92, 28.00, zárlat 28.00—28.02, májusra 27.96, 27.92, 28.00, Tengeri májusra 28.76, 28.70, zárlat 28.74—28.76, juliusra 29.40.

Debreceni piaci árak.

A zöldségpiacon a felhozatal uborkában és paradicsomban még mindég nagy. Különösen nagymennyiségü a felhozatal a zöldpaprikában. Az utolsó napokban a zöldbab is nagyobb mennyiségben volt látható, mint a megelző hónapban.

A dinnye piac nagyon élénk. A vidékiek igen sok árut hoznak be Debrecenbe szekerenként is, amelyet olcsón meglehet venni. Az idény már vége felé jár, ezért a termelők igyekeznek minél előbb megszabadulni megmaradt áruiktól. Ez okozta az olcsóságot.

A gyümölcspiac legfőbb cikke a körte, a szilva és az alma, de a szőllő és az őszibarack is mind nagyobb mennyiségben mutatkozik. A baromfi piacon a felhozatal szintén erősödik. A takarmány hiány következtében őszre valószinüleg nagy lesz a felhozatal.

AZ ÁRAK a következőképpen alakultak. Zöldbab 60—65, uborka 1—2, paprika 1—2, karalábé 8—10, paradicsom 25—30, zeller 8—10, káposzta 10—15, burgonya 15—20, hagyma 18—16, tengeri főznivaló 6—8, kelkáposzta 10—12 kilónként, illetve darabonként. Dinnye nagyban 100 darab 15—25 pengő, kicsiben görögdinnye 8, a sárgadinnye 15—20 fillér kilónként.

A körte 40—50, szőllő 50—80, szilva vörös 10—12, besztercei 35—40, ringlót 20—30, őszibarack 50—120, alma 25—50 fillér kilogramonként.

A rántani való csirke 1.80—2.20, a sütnivaló 3—4, a tyuk 5.50—6, a pulyka 7, a kacsa 4—5, a liba 10 pengő páronként.

Valuták

Angol font	28,00
Belga frank	79,85
Cseh korona	17,01
Dán korona	153.30
Dinár	10.08
Dollár	573.00
Francia frank	22.60
Hollandi forint	230.45
Lengyel zloty	64.45
Lei	3.51
Lira	30,20
Német márka	136.90
Norvég korona	153.30
Osztrák schilling	80.95
Spanyol peseta	95,35
Svájci frank	110.65
Svéd korona	153.80

Országos vásárok sorrendje

Csütörtök, szeptember 13. Jánk, Kehida, Nagyszékely, Nyirbátor, Páli.

Péntek, szeptember 14. Győrasszonyfa, Kőrösladány, Magyarszentiván, Répceszemere, Szakcs (sertésvásár nincs), Tótszerdahely, Zalabaksa.

Szombat, szeptember 15. Adony, Apátfalva, Cibakháza, Drávafok, Somogyszil, Szászvár, Zagyvarékás.

Szerkesztői üzenetek

W. I. A. A kritikát köszönettel fogadtuk és a jövőben igyekszünk is az Ön által olyan helyesen meghatározott és általunk is vallott irányelveket követni. Sajnos sokszor nem lehet teljes rigorozitással érvényesiteni a kivánt irányelveket, de a jövőben mindenesetre még jobban törekedünk erre.

Hirdetmény

A debreceni ref. kollégium tiszadadai nagyobbik (Kálvinháza) birtokán lévő Pfendler és Baunok-féle 1200 hold haszonbérletben az összes holt gazdasági felszerelés (vetőgépek, ekék, boronák, darálók, szekerek, kocsik, magtár, műhelyfelszerelések, stb.), továbbá az élő felszerelésből az összes, nem igás jószágállomány szeptember hó 17. napján, délelőtt 9 órakor, a helyszinen megtartandó nyilvános szóbeli árverés utján fognak készpénz fizetés mellett eladatni. A birtok szóbeli állomása Tiszadob, vagy Büdszentmihály, 4 és 7 kilométerre fekszik. Előzetes értesitések Szücs József tiszadadai ref. lelkésznél beszerezhetők.

Vh. 1407—1928. szám.

Arverési hirdetmény

1928. évi szept. hó 25. napjának délelőtt 11 órakor Debreczenben, Szentanna-utca 11. számu háznál 1360 P-re becsült ingók, u. m.: olajfestmények és butorok birói árverésen a legtöbbet igérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak.

Tihanyi Vilmos,
bir. végrehajtó.

Bámulatos hatásu arcszépitő szer a
Fáy-crém.
Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.
Egy tégely ára — — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P
Kapható: Grósz Nagy Ferenc
Arany Egyszarvu gyógyszertárában
Debrecen, (Szinház mellett).

Minden szülő elsőrangu érdeke,

hogy gyermekei részére vegye a mi praktikus

iskolaruhánkat

mert azok tartósságáért felelősséget vállalunk olyképen, hogy azokat még évek után is

díjtalanul javitjuk, vasaljuk és tisztitjuk.

Kérjük a céget nem összetéveszteni! Áruházunk a Bika-szálló épületében van.

Debrecen legnagyobb férfi-, fiuruha áruháza a

Magyar Ruhaipar

közvetlen a Bika-szálló épületében.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: *József kir. herceg-utca 1., Arany-Bika-épület.* Egyszer fizet és köznap két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTULI HIRLAP, vasárnap három lap: a DEBRECZEN, TISZÁNTULI HIRLAP és a DEBRECENI HÉTFŐI UJSÁG közli apróhirdetését. *Apróhirdetésekre telefonon felvilágositást a 7—88 sz. telefonszámunk alatt kaphat*

Levelezés

NÉMET
nyelvoktatás iskolás gyermekeknek délután. Hat éven aluli gyermekeknek játékdélelőttök. Piac ucca 34. Német Gyermekotthon. 1256

NEGYVENÉVES
önálló iparos, nősülés céljából megösmerkedne hozzáillő hajadonnal, vagy gyermektelen özveggyel. 10 ezer pengő hozománnyal. Teljes cimü levelet a kiadóba „Önálló" jeligére. 1065

Állást kereső férfiak

HÁZMESTERI
állást keres gyermekteles idősebb házaspár. Cim a kiadóban. 1096

ASZTALOS-
segéd butor- és épületmunkát keres. Schoppelt Alfréd, Vámospércs, Szőlős u. 318. 1238

AUTÓSZERELŐ
soffőr jó bizonyítvánnyal ajánlkozik. Vidékre is. Késes u. 20. 1276

36 ÉVES
nős, nyugdijas, több városban és vidéken jártas utazónak ajánlkozik Cim a kiadóban. 1275

EGY
füszerkereskedő bármely szakmájába vágó alkalmazást elvállal. Baranyay Lajos, Büdszentmihály. 1248

Állást kereső nők

MAGÁNOS
urnál, délutáni órákban takaritást vállalna egy fiatal asszony. Cim a kiadóban. 1197

FIATAL
házvezetőnő alkalmazást keres, hat éves bizonyitvánnyal. Cim özv Kenyeres Imréné, Berettyószentmárton. 1093

ELSŐ-
rendű főzőnő ajánlkozik vidékre, esetleg kisebb családhoz — helyben. Homok u 141 1070

GYAKORLOTT
hölgyfodrász, jól manikürözz, állást keres Cim a kiadóban. 1156

SZOPTATÓS-
dadának elmennék 3 hónapos gyermekemmel, vagy anélkül is. Régi városi téglavető 1. c. 1141

35 ÉVES
nős, családos vagyok 8—10.000 pengő biztositékkal raktárnoki, pénzbeszedői — vagy más bizalmi állást — keresek. Cim a kiadóban. 1155

PERFEKT
irodai munkaerő, — ki bank-biztositási, — faszakmában teljes jártassággal rendelkezik, állását változtatni óhajtja. Szives megkeresést a főkiadóba „Munkaszerető 1893." jeligére kérek. 913

Betöltendő állás nők részére

MOSOGATÓ
asszonyt felvesz a Gambrinusz. 1251

GYAKORLOTT
női és férfiruha vasalónőt azonnal fölveszek. Mátyás kelmefestő, Péterfia u. 8. 1058

HÁZVEZETŐNŐ,
megbizható, magános, azonnal felvétetik. Jelentkezni délelőtt 11 órától Petőfi-tér 5. sz. előtti cukorkaárusitó bódéban. 1241

EGY
bejáró kislány kosztruhára felveszek. Cim a kiadóban. 1269

MÜHIMZÉS
tanuláshoz tanulót vagy tanulóleányt felvesz — Nagy Gyula mühimző, József kir. herceg ucca 3. szám. 1266

ÜGYES
pénztáros leány felvétetik Csapó utca 37. sz. Élőhalcsarnokba. 1113

NÉMET
nevelőnőt keresek egész napra 2 kis leánykám mellé. Cim a kiadóban. 1193

Betöltendő állás férfiak részére

KIFUTÓNAK
erős fiu felvétetik Csapó utca 33., gyümölcsüzletben. 1290

FODRÁSZSEGÉD
felvétetik, Moldván, Szt. Anna utca 1. sz. 1285

JÓ
családból való tanulót felvesz Barta rövidárunagykereskedés, Hatvan utca 13. 1293

KERTÉSZETHEZ
értő házmester felvétetik. Szent Anna 3. Nagy Józsefnél. 1121

FELVÉTETIK
gyermektelen házmester, kinek felesége takarítást vállal. Hatvan utca 4-b. 1243

KIFUTÓ
jó családból felvétetik. Unio, Hatvan utca 1. II. kapu. 1242

BORBÉLY-
segéd fölvétetik. Hunyadi ucca 26. Barna. 1271

KIFUTÓ
fiu ügyes, erős felvétetik. Remington Irógép Részvénytársaság, Piac ucca 58. 1263

KERESEK
önálló munkás kovácsot lehetőleg önállót, vagy öregebb segédet, aki minden munkát végez, részesedésre vagy fixre, azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 1247

ÜGYNÖKNEK
alkalmas egyének kerestetnek jutalékra, később fix fizetésre. Bővebbet Hatvan utca 22. szám. 1225

KIFUTÓ
leány felvétetik. Virág-üzlet, Csapó u. 70. 1272

KIFUTÓT
fölveszek. — Harsányi, Előtvös u. 11. 1270

CUKORBÉPA
munkásokat felveszek, Hamari Sándor, Piac-u. 7. szám. Kapu alatt jobbra. Délután 2-től 6-ig. 1294

FÖLDMIVES
iskolát végzett hosszu gyakorlattal biró, nős ispánt azonnali vagy októberi belépésre keresek. ki önálló vezetést vállal. Grósz Albert, Mezőpeterd. 1165

EGY
jómunkás borbélysegédet azonnali belépésre fölveszek. özv. Uzonyiné. Nádudvar. 1131

TANULÓKAT
felvesz Fekete gépjavító mühely, Hadházi ucca 18. 775

HÁZMESTERNEK
fiatal házaspár október 1-re felvétetik. Péterfia 73. sz. 812

ASZTALOS-
tanuló felvétetik. Erzsébet ucca 93. 291

FÜSZERBEN
teljesen jártas ügynököt keresek, ugyanott tanulók felvételnek. Lindenfeld, Dégenfeld-tér 726

Ajánlat

NÉMET-FRANCIA
angol és általában minden nyelvoktatást, korrepetíciót, előkészitést vizsgákra, olcsón és eredményesen, könnyü módszerrel vállalnak kiváló szakerők. Felvilágositást nyujt dr. Kövessi József a „Debreczen" szerkesztőségében, este 6—7 óra között. xx

NŐI
kalapok jutányosan készülnek, alakitást vállal Turiné, Pacsirta 41. 8/a

IGAZOLVÁNYOS
arképek, művész lapok legolcsóbban Némethynél, Szent Anna utca 11 1282

TISZÁNTULI
működ- és betonáru telep, rendőrségi palota mögött, vállal minden fajta működ- és betonmunkák tervezését, olcsó árban. 25-a

OLCSÓ CIPŐÜZEM
saját készítményü cipőket, legolcsóbb kivitelben, legolcsóbbar. beszerezhet, Fűvészkert ucca 14. szám, volt Harmat-üzlethelyiségben. 4-a

BÖRGARNITURÁK
berzsely fotelek legolcsóbban Szabó József kárpitos, Varga utca 1. szám 7/a

A MADÁR IS
csak azt dalolja az ágon „Csikós" sósborszesz a legjobb háziszer a világon. Kapható minden fűszerüzletben 38-a

TANULÓK
figyelmébe! Tavalyi tankönyveit becseréem, csekély ráfizetés sel ezévben használandókra. Jóállapotu iskolakönyveket féláron adok. Október tizenötig, felelősséggel, — Aufferber antiquarium, Csapó ucca 11. 36-f

KERÉKPÁROK
részletre, heti törlesztésre is olcsó készpénzárban kapható, Bodnárnál, Csapó ucca 68. sz. 35-b

KOCSIKAT
legszebb kivitelben készít, javít, ócska kocsit vesz, elad. Szentpéteri kocsigyártó, Bethlen u. 48. szám. 16-a

AKI JÓT
és izléseset akar enni, az keresse fel a Szegdi konyhát. Széchenyi u. 42. szám. Kihordásra is 80 fillértől 1.20 pengőig. Abonenseket elfogad. 17-a

SOFFŐR
vizsgára szakszerüen. — műhelygyakorlattal csak Kiss gépműhely 18 év óta fennálló soffőriskolája készít elő. Erzsébet ucca 20. Telefon 9—01. 33 F

POLOSKAJAT
sváb-bogarat' egeret, patkányt 24 órán belül kiirthatja szabadalmazott irtószerel' nagyon olcsón. Saját érdekében győződjön meg. Kapható Stern festéküzletben, Piac ucca 10. (Bikával szemben) 49-a

DENATURÁLT
szesz, kartellen kivül palackozva és hordókban kapható Polák Zsigmondnál, Debrecen. 18-F

DEBRECZENSKY
kárpitosnál. Halkőz 8. kész hencserek diványok matracok bőr és berzsely fotelek állandóan raktáron. Megrendelést, javitást jutányos áron eszközöl. Telefon szám 1700 3-a

TESSÉK NYOMOZNI!
Igaz? Hogy legolcsóbban szép kalapot csak „Anny"-nál kap, Csapó ucca 47. szám, filc kalap má 6 pengő alakitás 3 pengő. Kaplein minden divat szinben 4 pengő. Masamódok figyelmébe. 56 F

BARACK,
zamatos, fehér és piros bélü 40, befőzéshez kézzel szedve, per gament 30, Poroszlay út 53. 1127

CSILLÁROKAT
gyárt, legolcsóbb árban elad, átalakitást és uj színezést vállal, Földvári, Széchenyi ucca 55 szám. 32-a

LAKATOS
munkák elsőrendü kivitelben pontosan készülnek jutányos árak mellett, ifj. Lókody lakatosmühelyében. Piac u. 38. Tel. 17—18. 8 F

HASZNÁLT
hálószobák, nagy jégszekrények, vasmosdók stb. eladók, használt bútorait ujakra becseréli Kónya, asztalos, Csapó ucca 19. szám. 975

WEBER
könyvkötő, Piac ucca 75. szám. Könyvkötések reklámtáblák, koszoruszalagok nyomása. 2095

A „KAROLA"
hölgyfodrász szalonban (Werbőczy ucca 2.) kiváló férfi hölgyfodrász dolgozik. Elsőrendü kiszolgálás, Olcsó árak. Hajvágás 80, ondolálás 1.20, fejmosás 80, mani kür 50 fillér. Bérletváltásnál nagy engedmény. 817

EGY
középiskolás tanuló fiut vagy leányt ellátásst elfogadok, Hadházi ucca 2. 1268

BUTOR-
hulladék 3.40 m. felaprítva, hazaszállítva. — Schwartz, Agárdi u. 6. Telefon 21—04. 1250

ZONGORA-
tulajdonosok figyelmébe! Az Operaház művészeinek zongora hangolója hangolást és javitást elvállal. — Cim: Argol Királynő szálloda Hermel J. portásnál. 1267

SZOBAKUTYÁT,
jó erevelésüt, ajándékba adnék jobb házhoz. — Csonka u. 8. szám. — 1258

FEHÉRNEMÜ-
himzést és ajourozást vállalok. Bethlen ucca 27. III. ajtó 1230

ABLAKOK
minden nagyságban készen kaphatók. Blattner Kálmán ablakgyártási telepén, volt Szív utca 14. sz. 1257

ÓRAJAVITÁSOK
darabja csak két pengőtől jótállással. Ékszerek készitése, javitása. Óraüzem Csapó u. 12. szám. 1277

GIMNÁZIUMI
tanár teljes ellátásra, — esetleg tartással vállal középiskolai tanulókat. Timár u. 23. xx

EBÉD, VACSORA
bentétkezésre havi 36 pengőtől, 54 pengőig kapható, uri asszonynál, ki maga főz. Jóizü, bő adag. Házhoz is küldöm, Kút ucca 62. sz. Ajtó uccánál. 1-a

SZÁRAZ
bükk, tölgy, gyertyántüzifa, szalon poroszszén, kályhakoksz legolcsóbb Grünfeldnél, — Csapó ucca 16. Telefon 982. szám. 21-a

Kereslet

ITALMÉRÉST
jogfolytonossággal, fűszerüzlettel, lakással keresek „Belvárosban" jeligére. 1126

VESZEK
zálogcédulákat és mindenféle butorokat. Széchenyi utca 8. Szentpéteri. 19a

TELJESEN
INGYEN
kap egy 200 oldalas szépen bekötött regényt minden alkalommal, amikor
apróhirdetését
kiadóhivatalunkban József kir. herceg ucca 1 szám. Arany Bika épület
FELADJA.

RÉGI
bélyegeket, régi leveleket, könyveket vesz magas áron Mester u. 12. sz. 607

NAGLBŐGŐ
jókarban lévőt, megvételre keresek. Bővebbet Deutsch Albert és Fia. 1214

Lakás kereslet

KERESEK
a város belterületén 3 szobás földszintes, kertes lakást. Munkács, Arany János ucca 54., II. em. 6. ajtó. 1123

Kiadó lakás

KIADÓ
3 szoba, üveges zárt verandából álló csinos kerti lakás október 1-től május 1-ig. Komlóssy-ut 42. 255

KIADÓ
október 1-re Kerekes Géza utca 33. számu két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, 319 öl földdel. Értekezni lehet Epreskert utca 5-a, sz.

UTCAI
három szobás lakás kiadó. Tulajdonosal értekezhetni és a lakás megtekinthető szerdán d. u. 1—5 óráig. Ugyanott a keresztépületben 1 szoba, konyha, fáskamara is kiadó. Használt butorok olcsón eladók. — Szappanos utca 16. sz. 1292

UTCAI
oldalszoba, konyha kiadó. Eötvös utca 14. sz. 1285

KIADÓ
azonnal kis szoba, konyha. — Kinizsi u. nyolcvanegy. Értekezni délben. 1239

4 SZOBÁS
lakás mellékhelyiségekkel, fürdőszobával azonnal kiadó 1929 november hó 1-ig Vigkedvü Mihály ucca 14. szám alatt. 1262

KIADÓ
2 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, éléskamarából álló modern lakás szeptember 15-re. Teleki 27. 1249

MODERN
utcai szoba, konyha, — speiz október 1-re pár embernek kiadó. Eötvös u. 104. 1265

KIADÓ
egyszoba, konyhás mellékhelyiségekkel ellátott lakás, azonnal, esetleg bútorral. Domokos Lajos ucca 6. (Vénkert). St.

UCCAI
lakás, 2 vagy 3 szoba pincekonyhával. Miklós utca 17. 1158

KÉT
szoba, konyha, kamara kiadó. Üzletnek is használható, Sámsoni ut 9. 1146

Butorozott szoba

KÜLÖNBEJÁRATU
utcai butorott szoba kiadó, Széchenyi kert. — Fröss Lajos utca 6. sz. 1287

BUTOROZOTT
szoba 1—2 szolid személy részére kiadó. — Rundi utca 15. Ötödik ajtó. 1152

BUTOROZOTT
szoba 1—2 személyre, 15-ére kiadó. Péterfia-utca 36. 1280

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan butorozott szoba két uriembernek kiadó. Klein, Dégenfeld-tér 3. 1291

ELEGÁNS
utcai kétágyas szoba és udvari szerényebb, fürdőszoba használattal, — azonnal kiadó. Hatvan utca 25., II. em. 1281

SZERÉNY
butorozott szoba kiadó. Teleki utca 19., harmadik ajtó. x

LÉPCSŐHÁZI
bejárati butorozott szoba kiadó. József kir. h. utca 6. 1279

KÖZPONTBAN
butorozott szoba szolid nőnek kiadó. Cim a kiadóban.

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan butorozott szoba 2 személynek, lehetőleg ellátással, kiadó. Rosenberg, Sas u. 2. sz. 1246

BUTOROZOTT
szoba, parkettes, két egyetemi hallgató vagy hallgatónő részére ágynemü nélkül kiadó. József kir. herceg utca 35. I. emelet balra, Hegedüs. xx

KÉTÁGYAS
butorozott szoba kiadó. Cim: Hatvan u. 18. emelet. 13-a

KÜLÖNBEJÁRATU
utcai butorozott szoba kiadó. Péterfia u. 60. sz. 778

BUTOROZOTT
szoba két személynek kiadó, Zöldfa u. 13. 1124

Üzlet, műhely, raktár

FÜSZERÜZLET
nagy forgalmu, a város egyik legforgalmasabb utcájában, 35 éve áll fenn, nagy készpénz vevőkörrel, alacsony üzletbér, más foglalkozás miatt átadó. Szükséges tőke 8000 pengő. Felvilágositást szivességből ad Spitzer ügynökség, Hatvan utca 11. 1288

ÜZLETHELYISÉG
kiadó azonnal, Simonffy utca 24. sz. Kacz Zélig. 1272

FÜSZERÜZLET
berendezéssel forgalmas helyen kiadó. Temető utca 24. 1259

CSAPÓ U. 8. SZ.
alatt üzlethelyiség kiadó Értekezhetni az ügyvédi irodában. 1254

Eladó ingóság

AFRIKMATRÁC,
vaságy rugannyal, télikabát eladó. Király u. 5. I. balra. 1138

ELKÖLTÖZÉS
miatt egy használ hálószobabutor sürgősen eladó. Klapka 24. 1278

NŐI KABÁT,
finom anyagból, használt eladó. — Szlávy, Bathyány u. 10. 1274

ELADÓ
erős kétkerekü taliga Nyil u. 89. 1264

SZŐLLŐ
sajtoló, teljesen jókarban, eladó. Cim a Bihar kiadóhivatalában. 1261

FEHÉR
szoba darabonként is olcsón eladó. Szoboszlói ut 8. Kuhárköz, délután. 1252

ELADÓ
háló-, ebédlő börgarnitura, nagy tükör, antik komót, plüss divány, — hencser, több butorok. Széchenyi ucca 8. Szent Péteri. 40-a

HALÁLESET
miatt, többrendbeli ruházati cikk, berendezési tárgy, 37. 38-as számu cipők eladók, — Arany János ucca 56. szám. (Sz.)

FORDTRAKTOR
kettes és ötös Eberhard ekével, két éves üzemben lévő, birtokreform miatt olcsón eladó. Cim Csákai uradalom, posta Nagyléta. 2201

SPARHERD
szekrények költözés miatt eladók. Tisztviselő telep II. ucca 6. sz. 810

BOLTHELYISÉG
Piac ucca 41. szám alatt azonnal kiadó. Érdeklődhetni Grünfeld ruházüzletében, Piac u. 37. 2-a

Eladó föld

ELADÓ
Ujkert, Lehel ucca 51. számu szőlő, azonnal beköltözhető 2 szobás lakással, villany világitással, jóvizü kút. Kedvező fizetési feltételek. Felvilágositást nyújt Berger, Piac ucca 72. szám. 15-a

HOMOKKERTBEN
Szoboszlay Papp István utca 15. szám alatt 285 és 371 □-öles házhelyek eladók. 1286

ELADÓ
kb. 400 négyszögöl szőlő és gyümölcsös, terméssel, házhelynek. — Kiss utca 24. 1110

Eladó ház

UJONNAN
épült kis családi ház eladó. Azonnal beköltözhető. Nyil utca 65. sz. Értekezhetni lehet Nyil utca 25 szám. II. ajtó. v

Birtok bérlet

KIADÓ
haszonbérbe Mile Pál féle nagycserei 146. sz. 30 kat. hold, tanyásb'rtok. Értekezni Székely Istvánnal, Ujvárosi utca 2838. Hajduböszörmény. 1283

FÖLDBÉRLET
30 kat. hold homokföld haszonbérbe kiadó. — Bethlen u. 35. 1289

BÉRBEADÓ
Bellegelő 21. számu 13 holdas tanyás föld, — Értekezni lehet Apafaerdő 1. szám. 1245

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — A „TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ Rt." kiadása és rotációs nyomása